

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

To nedeljo prva debata med Bushom in Dukakisom — Podpredsednik ima le manjšo prednost pred demokratskim tekmečem

NEW YORK, N.Y. — V nedeljo zvečer bo v mestu Winston-Salem, N.C. prva od dveh predvidenih debat med Georgeom Bushom in Michaelom Dukakisom. Debata bo seveda televizirana. Oba kandidata sta ta teden omejila javne nastope, da se pripravljata na debato. Bushovi predstavniki pravijo, da je Dukakis izkušen v debatah, ker je pred leti vodil program na javni televiziji »The Advocates«. Politični komentatorji pa pravijo, da se je Bush zelo dobro izkazal v debatah, ki so jih v prvih letošnjih mesecih imeli takratni republikanski predsedniški kandidati.

Najnovejše ankete javnega mnenja kažejo, da ima Bush le manjšo prednost pred Dukakisom med volivci. Največja Bushova prednost je baje v tem, da ga mnogi volivci smatrajo za bolj izkušenega državnika kot je Dukakis in zaradi tega naj bi bil Bush v njihovih očeh sposobnejši za predsedniško mesto. Splošno gledano, republikanci poudarjajo gospodarski in zunanje-politični napredek pod Reaganovo administracijo ter obljublajo, da bodo to politiko pod Bushom nadaljevali. Dukakis pravi, da so ravno v zadnjih osmih letih mnogi Amerikanci dejansko gospodarsko nazadovali in da bi nadaljevanje republikanske gospodarske politike vodilo k resnim ekonomskim težavam v prihodnjih letih.

Politični strategiji v obeh strankah bolj in bolj poudarjajo ključno vlogo večjih zveznih držav, držav torej, ki razpolago z mnogimi glasovi v tkim. elektoralnem kongresu. Med temi državami so npr. New York, Florida, Texas, Kalifornija, Illinois, Ohio in Pennsylvania. Tako ima Ohio, kjer Bush baje zelo šibko vodi, 23 glasov in bosta oba kandidata to državo ponovno obiskala.

Burmeška vojska izvedla državni udar — Vojaki streljali na demonstrante in jih več kot 100 ubili — ZDA hladne do nove vlade

RANGOON, Burma — Preteklo nedeljo je burmeška vojska izvedla državni udar in odstranila predsednika vlade Maunga Maunga. Vodja nove vlade je gen. Saw Maung, ki je baje tesni sodelavec upokojenega predsednika države, gen. Ne Wina. V mnogih burmeških mestih so bile v nedeljo in včeraj množične demonstracije. Vojaki so streljali na neoborožene demonstrante in po nekaterih sicer nepotrjenih vesteh ubili več kot 100. Vladajoča vojaška garnitura se je očitno odločila, da ne bo privolila v demokratizacijo političnega sistema. Tuji opazovalci burmeških razmer pa menijo, da vojska nima nobene vidne priljubljenosti in da dolgoročno gledano ne more uspeti.

Reaganova administracija podpira burmeško vrnitev k demokratični ureditvi. Po zadnjem vojaškem udaru je tiskovni predstavnik Bele hiše Marlin Fitzwater dejal, naj burmeška vojska neha s streljanjem na demonstrante, demonstrante pa prosila, naj se izogonejo provokacijam. Ameriška vlada v luči dogodkov znova pretehta, ali naj nadaljuje s programom gospodarske pomoči Burmi. Ta pomoč znaša 14 milijonov dolarjev letno.

Predstavniki opozicijskih gibanj v Burmi zahtevajo skorajšnje demokratične volitve in takojšnjo uzakonitev novih političnih strank. V Burmi je dovoljena samo ena stranka in sicer vladajoča.

Poljska vlada podala ostavko — Žrtev nedavnih štrajkov delavcev — Izhoda iz ekonomske in politične krize ni na obzorju

VARŠAVA, Polj. — Včeraj je podala ostavko vlada, ki jo je vodil skoro tri leta Zbigniew Messner. Uraden vzrok za padec vlade, ki jo je bil kritiziral tudi poljski voditelj gen. Wojciech Jaruzelski, je bila njena nesposobnost v izvajanju programa gospodarskih reform, ki jih je bil sprejel parlament. Trdorokci v poljskem partijskem vodstvu pa so bili nezadovoljni s popustljivim stališčem Messnerjeve vlade do štrajkov, ki so izbruhnili dvakrat v zadnjih sedmih mesecih. V zadnjem času je Messnerjeva vlada celo pristala na neposredna pogajanja z Lechom Waleso, voditeljem prepovedanega delavskega gibanja Solidarnosti. Pred nedavnim je nek član poljskega parlamenta celo pozval vlado, naj vendar zopet legalizira Solidarnost.

Zaradi rastočega pritiska v partiji, je gen. Jaruzelski žrtvoval Messnerja. Ni pa znano, kdo bo novi predsednik vlade. Nihče ne pričakuje, da bo nova vlada bolj naklonjena demokratizaciji, posebno ne, ko je neka vplivna sovjetska revija kritizirala Poljsko zaradi razpadajočega gospodarstva in neodločnega soočanja z opozicijskimi elementi v državi.

Ko je podal ostavko, je Messner priznal, da njegova vlada ni imela zaupanja poljskega ljudstva, ki zaradi tega ni hotelo sodelovati v ukrepih, nujnih za oživitve gospodarstva. Inflacijska stopnja v Poljski sedaj znaša 60 odstotkov na leto.

— Kratke vesti —

Moskva, ZSSR — V neki vasi v kraju Nagorno-Karabah je prišlo do spopada med Armenci in Azerbajdžanci. Prišlo je celo do streljanja in je menda ena oseba bila ubita. Posredovati je morala enota redne vojske. V tem kraju so Armenci začeli štrajk, ki se je razširil tudi v republiko Armenijo. Armenci zahtevajo priključitev Nagorno-Karabaha Armeniji, ker je večina prebivalstva armenskega rodu, kraj se pa nahaja v Azerbajdžanu in so Azerbajdžanci proti.

Rim, It. — Papež Janez Pavel II. se je vrnil z 10-dnevnim obiskom v južnem delu Afrike. Papež je obžaloval revščino, ki prevladuje v tem delu sveta, pozval vlade držav, naj iščejo mirovne rešitve ekonomskim in političnim problemom, ter kritiziral apartheid. Nekateri duhovniki, katoliški in protestantski, so pa rekli, da Janez Pavel II. ni bil dovolj odločen v izjavah proti apartheidu, s tem, pravijo, je pa dejansko apartheid oziroma južnoafriško vlado podprl.

Jeruzalem, Iz. — Včeraj so izraelski strokovnjaki izstrelili v vesolje prvi sond, ki je baje vojaškega značaja. Na sondu so baje naprave, ki bodo omogočile Izraelu nadzorovanje vojaških aktivnosti arabskih sosedov. Z izstrelitvijo je Izrael postal osma država, ki je izstrelila objekte v vesolje.

Port-au-Prince, Haiti — Novi predsednik vlade, gen. Prosper Avril, ki je prevzel oblast v vojaškem udaru preteklo nedeljo, je obljubil, da bo njegova vlada podpirala program politične demokratizacije. ZDA so do nove vlade zelo zadržane.

Moskva, ZSSR — Sovjetska vlada je izjavila, da je švedski diplomat Raoul Wallenburg, ki so ga aretirali Sovjeti ob koncu 2. svetovne vojne v Budimpešti, umrl 1. 1947.

Iz Clevelanda in okolice

Kosilo Oltarnega društva —

To nedeljo bo letno kosilo Oltarnega društva pri Sv. Vidu. Kosilo bodo delile v šolskem avditoriju med 11.30 in 1.30 pop. Cena kosilu je \$6, za otroke do 12. leta pa \$3. Kosilo se bo tudi lahko vzelo domov. Nakaznice za kosilo imajo odbornice, dobili jih boste tudi pri vhodu. Pridite!

Predavanje odpovedano —

Predavanje slovenskega pisatelja Draga Jančarja, ki naj bi bilo to soboto na univerzi Cleveland State, je odpovedano. Pisatelj je šele preteklo soboto sporočil, da bo zadržan v New Yorku.

Simpozij uspel —

Simpozij o škofu Slomšku, ki je bil preteklo soboto in nedeljo v Hamiltonu, Ont., je krasno uspel. Pričakujemo poročilo in slike.

Novi grobovi

Josephine Petric

V petek, 16. sept. zvečer, je v Lamp Nursing Home v Brookparku umrla 87 let stara Josephine Petric, roj. Ramundeli, pred leti živeča na vzhodni strani mesta, zadnja leta pa v Brookparku, vdova po l. 1970 umrlem možu Josephu, mati Irene J. Macho, 2-krat stara mati, sestra Rose Watson ter že pok. Jacka Ramunda, Mary Shreffler in Frances Kettleman, zaposlena pri Fisher Body Co. 34 let, do svoje upokojitve, članica Maccabees. Pogreb bo iz Grdinovega zavoda na Lake Shore Blvd. v petek, 23. sept., v cerkev sv. Janeza Boska na 6480 Pearl Rd. dop. ob 11. in od tam na pokopališče Sv. Križa. Na mrtvaškem odru bo ta četrtek od 3. do 9. zvečer.

Madeline Zupancic

V petek, 16. septembra, je v Meridia Euclid bolnišnici po dolgi bolezni umrla 75 let stara Madeline Zupancic z Euclida, rojena v Clevelandu, hčerka Franka in Magdaline Zupancic (oba že pok.), sestra Louisa in Josepha ter že pok. Franka in Edwarda, teta Roberta, prijateljica Betty Jane Novak, zaposlena kot tajnica pri Army Corps of Engineers 40 let, članica Maccabees. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo, v cerkev sv. Vida dop. ob 10. in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 3. do 5. in zv. od 7. do 9.

Angela Bohinc

V četrtek, 15. septembra, je v Manor Care negovališču po kratki bolezni umrla 86 let stara Angela Bohinc, rojena Zavrl v Trziču, Slovenija, od ko-

Zahvala —

V imenu Rade, se Veiderjeva družina zahvaljuje vsem, ki so jo obiskali ali ji poslali pozdravne kartice v času njene bolezni. Obenem se družina zahvaljuje vsem tistim, ki so v pogrebem zavodu darovali za sv. maše ali druge namene, niso pa zapisali svojih imen.

Družini Veider (Willoughby Hills) in Adamič

Etnične oddaje na TV —

Včeraj je imelo vodstvo North Coast Cable televizije sprejem v svojih prostorih na Lakeside Ave. Povabljeni so bili predstavniki etniških skupin v Clevelandu. Omenjena kabelska televizijska družba, ki posluje v Clevelandu, namerava redno poročati o etničnih skupinah v našem mestu. Med drugim bodo predvajali filme in programe, ki so jih kupili v raznih evropskih državah, tako Jugoslaviji, Italiji, Madžarski itd. Obljubili so tudi, da bodo poročali o prireditvah v lokalnih etničnih skupinah, ako bodo pravočasno o teh prireditvah obveščeni. Župan Voinovich je bil navzoč in je dejal, da bi bilo lepo, če bi javna radijska postaja pokazala toliko zanimanje za etnične skupine. North Coast podjetje išče naročnike za svoj servis iz soseščine v soseščino. Ko pridejo v določeno soseščino, obveščajo po pošti lastnike hiš in jih prosijo, ako želijo servis kupiti. Seveda lahko odklonite.

Športni klub vabi —

V soboto, 1. oktobra, bo imel Slovenski športni klub večerjo na Slovenski pristavi. Na voljo bodo školjke in stejki. Lahko tudi nabavljate listke za povratno vlečenje. Za več informacije, pokličite Davida Kogovška na tel 944-5647.

Pouk v slovenskih šolah —

Slovenska šola pri Sv. Vidu bo začela pouk za leto 1988/89 to soboto. Registracija za predšolski razred se začne ob 9h dop. Otroci bodo odpuščeni ob 11.30 dop.

Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti tudi prične s poukom to soboto. Vpisovanje bo ob 9. dop. v šolski dvorani in sicer v vrtec in do osmega razreda.

VREME

Oblačno in deževno v dopoldanskem času, vetrovno. Zmerno oblačno popoldne. Najvišja temperatura okoli 76° F. Sončno jutri z najvišjo temperaturo okoli 70° F. V četrtek pooblačitev z manjšo možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 74° F.

Ameriška Domovina
je Vaš list!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 - year; \$21.00 - 6 mos.; \$18.00 - 3 mos.

Canada:

\$45.00 - year; \$30.00 - 6 mos.; \$20.00 - 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 69 Tuesday, September 20, 1988

Z ognjem in mečem

Razvoj dogodkov v Srbiji, razvijanje procesov, injiciranih s procesom pred ljubljanskim vojaškim sodiščem, in stagnacija v gibanju neuvrščeni, so vsekakor trije osrednji dogodki tega notranjopolitičnega tedna. Njihov skupni imenovalec je nenehno poglobljanje jugoslovanske ekonomske krize, ki dobiva vse odločnejše znake depresije. Kakor je novinarskim komentatorjem s »treznimi glavami« najlažje iskati vzroke za politično nestabilnost v crkujočem gospodarstvu, toliko lažje je krivcem za to krepano ekonomijo iskati zavetje v burnosti političnih časov. Tak je izviren jugoslovanski perpetuum mobile.

Ce bi človek verjel v obstoj genialnih in vseobsegajočih političnih scenarijev, bi zlahka nasedel utvari, da neka nevidna roka vse odločneje vodi to deželo do popolnega kolapsa, da bi jo potem lahko znova konstituirala na elementih izpred štiridesetih let. A če bi bil možen tak scenarij, potem bi bil verjetno možen tudi tisti drugi, ki bi zmožeg Jugoslavijo usmeriti proti 21. stoletju.

Trenutna realnost pa je vse bolj vpeta med militantnost srbskih zborov na eni strani in nemoč slovenske civilne družbe na drugi strani. Kolikor se obe razraščata na osnovi neučinkovitega in propadajočega sistema, toliko bolj je iz dneva v dan jasneje, da je prva opcija dosti trdnjeje in realneje zasidrana v političnih in tradicionalnih koordinatih teh krajev. Demokratičnejši in racionalnejši družbeni procesi so pač po pravilu vedno koristnejši za manjšine. Paradoksnost sedanjih procesov pa je prav v tem, da ta družbena retrogradnja poteka prav v imenu zaščite manjšine.

Temeljna dilema zdaj torej ni več ali manj demokracije, temveč več ali manj represije. In to navkljub stari pruski modrosti, ki pravi, da je z bajoneti mogoče marsikaj doseči, le da na njih ni mogoče trajno sedeti. Koga v tej deželi pa še sploh zanima kaj trajnejšega?

Uroš Mahkovec

Uvodniški članek, Teleks
(št. 36 - 8. sept. 1988)

Članek, ki ste ga prebrali zgoraj, je bolj in bolj značilen za današnji slovenski tisk. Na eni strani rastoči strah pred hitro napredujočim valom srbskega nacionalizma, ki teži k temeljni spremembi dosedanje ureditve jugoslovanske države v smer velikosrbske, centralistične rešitve, na drugi pa prav tako naglo rastoči pesimizem v demokratičnih slovenskih krogih, da bodo v svojem boju za pluralistično, demokratično družbo premagali stalinistične sile. Opevane gospodarske reforme, ki jih je zvezna Mikuličeva vlada pod pritiskom zahodnih upnikov sprejela pred meseci, že propadajo oziroma se ne uresničujejo. Inflacija drvi naprej, ta teden prinese ameriški dolar že po uradnem tečaju okrog 3176 dinarjev (v enem samem tednu je padel za dobrih sto din na dolar), štrajki v jugoslovanskih podjetjih ne pojenjujejo, marveč se stopnjujejo, sredstva obveščanja pišejo o »vročem jesenskem času«, deloma zaradi

MIMOGREDE IZ MILWAUKEEJA

MILWAUKEE, Wis. V zadnjem mesecu, v avgustu, je vladala huda vročina in tudi suša, ki nam je naredila ogromno škodo. S prihodom prvega jesenskega meseca septembra, pa nam je zasijalo lepo, prijazno sončno vreme. Septembra torej ne kličejo brez vzroka »jesenski maj«.

September imenujemo tudi kimavec, za katerega pravijo: Kadar prve dni kimavca grmi, bo dosti tepkovca, pšenice in ajde. — Kakršno vreme o kimavcu mlaji, takšno vreme je vso jesen najraje. — Če se zgodaj selijo ptički, bo huda zima o božiču.

Proti koncu tega meseca bo sta dan in noč enako dolga, kar prinese, da se dan krajša, noč pa daljša. To pa mnogim, posebno nam starejšim, ni vsečno, ker na nas jesen vedno slabo vpliva na dušo in telo. Jesen se počasi pogreza v zimsko mirovanje in spanje. Res je, da je spomlad očarljiva, polletje polno sončne radosti in sladkega življenja, in zimske snežne opojnosti — toda, če bi ne bilo zlate jeseni, bi bilo oko jokavo in želodec prazen.

Vsem prijetno jesen, posebno onim, ki imajo v tem mesecu rojstne dneve in godove. In zapomnite se, da bogastvo in reščina imata skupno prekletstvo: iz človeka naredita sužnja.

Triglavski kotiček

Vabilo na Vinsko trgatv — SKD Triglav priredi v nedeljo, 25. septembra, popoldne vsakoletno Vinsko trgatv s plesom, v društvenem domu v Triglavskem parku. Pridni člani in članice bodo zopet preskrbeli »tatovi grozdja«, ker bodo, če jih bo roka pravice dosegla pri kraji, zaslužili primerno kazen. Pridite, ne bo vam žal!

Uspešna 25. obletnica Slovenske radijske ure — Izredni piknik društva Triglav, ki se je vršil v nedeljo, 28. avgusta, v sončnem Triglavskem parku, v čast 25-letnice obstoja Slovenske radijske ure, katero nepretrgoma vodita Vladislav Kralj in njegova žena Izabela, je

krasno uspel. Udeležilo se ga je veliko število rojakov in prijateljev.

Sv. mašo s pridigo je daroval Rev. dr. Jože Gole. Cerkevno petje je vodila Mara Kolmanova, pri katerem so peli tudi pevci okteta »Suha« iz Koroške, ker jih je pot slučajno pripeljala tudi na ta piknik.

Po kosilu, je predsednik Triglava Jože Kunovar s pozdravom in dobrodošlico začel s spodom. Prvi govornik je bil Rev. dr. Gole, ki je v svojem polurnem govoru opisal začetek slovenske radijske ure in vso 25-letno uspešno pot V. in I. Kralj. Vseh 25 let sta navduševala z mojstrskim znanjem slovenskega jezika slovenske in druge poslušalce, je končal svoj govor dr. Gole. Naj tu omenim, da pri tej slovenski radijski uri večkrat pomaga Kraljeva hčerka Isabell, ki ravno te dni praznuje 10-letnico, odkar se je poročila s postavnim slovenskim fantom Johnom Bambičem. Ob obletnici poroke obema iskrene čestitke!

Na povabilo društva Triglav je nastopil »Suha«, ki je imel prejšnji večer koncert v Milwaukeeju. Zapeli so lepo in ubrano tri pesmi. Poželi so navdušen aplavz.

V imenu SNPJ je govoril Gene Schweiger, v imenu USPEH-a je pa čestitala predsednica Fanny Smole. Čestitke iz Chicage is prinesel g. Amon, iz fare sv. Janeza Evangelista pa p. Peter. Končno je spregovoril predsednik Triglava g. Kunovar in izročil Vladislavu in Izabeli Kralj lepo spominsko plaketo. Podobna priznanja so bili izročili tudi prejšnji govorniki.

Po sporedu se je v imenu očeta in matere hčerka Isabell prisrčno zahvalila za vsa darila in spominske plakete ter za lepe govore in čestitke.

Takoj nato je zaigral orkester L. Bashell, ob zvokih katerega se je zabavalo in plesalo staro in mlado. Bil je lep slovenski kulturni dogodek!

Koncert Okteta »Suha«

27. avgusta zvečer je v organizaciji »Kluba Oesterreich« v Milwaukee v dvorani Mount

Mary College, nastopil oktet »Suha« iz avstrijske Koroške. Radi slabe reklame se je pevskega koncerta udeležilo okrog 100 ljudi, med njimi okrog 25 naših rojakov. Ker ni bilo na razpolago tiskanega sporeda, govorniki pa so bili večkrat neslišni, naj vsaj omenim, da so peli lepo in ubrano, čeprav je bilo pri tem nastopu samo sedem pevcev (eden radi bolezn ni mogel nastopiti). Peli so avstrijske, nemške, slovenske in angleške pesmi. Po vsaki odpeti pesmi, posebno na koncu sporeda, so zaslužno prejeli močan aplavz. Po koncertu je bila prosta zabava s plesom.

Oktet »Suha« bi zaslužil večji obisk na njegovem koncertu!

Novomašnik bod' pozdravljen

V nedeljo, 21. avgusta, je v polni cerkvi sv. Janeza Evangelista ponovil novomašniško obljubo p. Miran Plohl, rodom iz Maribora. Po cerkvenem opravilu je bila v spodnji dvorani zakuska in srečanje z novomašnikom v prijateljskem razgovoru. Iskrene čestitke, zdravja in božjega blagoslova!

Visok življenjski praznik

Visok — no, pa še ne preveč visok! — rojstni dan, je praznovala v nedeljo, 11. septembra, v krogu svoje družine in

(Dalje na str. 4)

Upokojencem Slovenske pristave

CLEVELAND, O. - To nedeljo, 25. septembra, bo imel Klub upokojencev Slovenske pristave svoj letni občni zbor in sicer ob 1.30 popoldne v Lobetovi dvorani na SP. Čeprav klub obstoja samo eno leto, ima že nad sto članov. V preteklem letu smo bili kar aktivni. Priredili smo uspešne kolone, izlet v Washington, D.C., Dan upokojencev na SP, božičnico ter imeli deset mesečnih sestankov.

Naši člani so vse poletje čez teden prostovoljno skrbeli, da so bili Pristavski prostori lepo očiščeni in na razpolago obiskovalcem. Pristavskemu odboru smo podarili več kot tisoč dolarjev.

Na žalost, izgubili smo tudi dva člana, Ignacija Tavčarja in Ivana Hočevarja. Od obeh smo se lepo poslovili v pogrebni zavodih in na pokopališču. Pogrešamo oba. Ne vemo ne ure ne dneva, ko bo spet kdo iz naše srede poklican v večnost, zato izrabimo ta čas, ki ga še imamo, za prijateljstvo in dobra dela.

Omeniti moram še, da je naš predsednik g. Max Jerič podaril deset dolarjev v društveno blagajno v spomin na Ivana Hočevarja. V imenu odbora se mu lepo zahvaljujem. Zahvaljujem se tudi Slovenskemu domu na Holmes Ave. in Baragovemu domu, da smo lahko imeli pozimi sestanke v njihovih prostorih.

Na svidenje to nedeljo 25. sept. na Slovenski pristavi. Pridite vsi člani našega kluba!

U.F., tajnik

globlje in globlje ekonomske krize, deloma zaradi napovedane razpravljanja o spremembah v zvezni in srbski ustavi.

Dvoma ni, da demokratični elementi v Sloveniji vztrajajo pri svojih prizadevanjih, vendar izgleda, da se bližajo točkam na poti k demokratični preureditvi družbe oz. obstoječega sistema, ko bodo naleteli na odločen odpor s strani partijskega vodstva. Odbor za varstvo človekovih pravic, ki je bil ustanovljen pred meseci in postal priznana organizacija v sklopu frontne Socialistične zveze, je v prvem tednu tega meseca prišel v spor s Predsedstvom Slovenije. Ko predsedstvo ni hotelo ugotoviti ustavnosti tajnega vojaškega dokumenta, na podlagi katerega je prišlo do sojenja četverici (Janši et al.), je Odbor zahteval, naj se s tem vprašanjem ukvarja skupščina.

To je bila rdeča lač za partijsko vodstvo, ki je preko Predsedstva Slovenije odgovorilo ostro: »Odbor s svojimi zahtevami sili predsedstvo SR Slovenije in skupščino SR Slovenije v konflikt, ki ne bi koristil uveljavljanju interesov SR Slovenije, slovenskega naroda in ljudstva Slovenije in urejanju mednarodnih odnosov ter razvoju socializma v vsej Jugoslaviji, ...« Predsedstvo je šlo tako daleč, da je očitalo Odboru, da želi »vsiljevati« svoje interese slovenski javnosti oz. ljudstvu, to je pa »nesprejemljivo«.

(Dalje na str. 3)

Naši akademiki pišejo

Gradec, 23. XI. 1945

(Naš naročnik nam je poslal ta članek, ki ga je pretipkal iz zgoraj omenjenega lista. Pravi: »Članek je nepodpisan, a napisal ga je slovenski študent v imenu vseh, ki so v takratnem času skrbeli, da bi se njihova izobrazba nadaljevala vsled vsem oviram in težkotam, ki smo jih v začetku begunstva trpeli.« Ur.)

Če študent na rajžo gre...

Dobro pije, dobro je. Ha-ha! Pili smo vodo, jedli, kar so nam dali dobri ljudje. V Špittalu smo srečali Pavleta. »Z nami?« — »Otrobe! V mraz in glad? Spomladi pridem za vami. Če bi pa slučajno dobro kazalo, me vpišite!« — »Dobro, dobro!« In spet so Dodge-i zabrnili.

V Celovcu je padal rahel dež in siva megla se je vlekla preko ruševin, ko so nas zložili v napol podrto jezuitsko kasarno. Naslednje jutro smo 5 ur stražili na kolodvoru svojo ropotijo. Takrat je marsikdo vprašal, kdaj pelje vlak v Lienz, a odpeljal se ni nihče tja. Saj so nam povedali, da gremo na slabše, zakaj se ne bi peljali na izlet v neznanu! Priključili so nas vojaškemu transportu in — zbogom Celovec!

Če študent uši dobi...

Počasi smo se cijazili proti severu. Eno uro čakanja na večjih postajah je bilo malo. Mimo vojvodskega stola pri Gospe Sveti smo se peljali štirikrat. Kdo ne bi privoščil železničarjem njihovega veselja?! Da ne bi šel ves čas v izgubo, smo pričeli »organizirati«. Prvi je prinesel staro avstrijsko čutaro, drugi polomljen stol, tretji obrabljen metlo. Zakaj bi pustili take dragocnosti prepevanju pod milim nebom? Kmalu je postal osebni promet v naših dveh živinskih vagonih močno težaven. Najvažnejša pridobitev je bila ona, ki jo je izbrskal naš vrli tehnik Jože, dve škatli praška proti ušem in brizgalko tudi. Za vsak slučaj...

Kadar je prišel čas jela, sta nas predsednik in tajnik vedno kaj zbežala. Za zabavo so skrbeli naši muziki, pa še zapeli

smo katero. Noč smo si skrajšali s tem, da smo priredili generalno vajo za brucovski izpit. Ponovila se je stara pesem: Najmlajši kolegi, ki so še nekaj dni poprej kot »gospodje abiturienti« dobro odpirali »kljune« in visoko nosili glave po taboriščih, so obnemeli, ko je »zeleni car« zavihal nos nad brucovsko nevednostjo. In ko je pričela komisija »starih bajt« staviti veleumna vprašanja, je utihnil celo jezikavi bruc Jože. Tako so bili majhni, da so jim stare bajte dovolile iz svojih vrst za zagovornika »strganega dohtorja«.

Mrko nedeljsko jutro nas je pozdravilo v Leobnu na Štajerskem, opoldne pa smo se izkrcali na razvalinah graškega kolodvora. Že tam, še bolj pa na mrzlem hodniku osnovne šole na Keplerstrasse je mnogim pogledal iz oči. Pa je dejal naš vodja skupine: »Nič ne marajmo, fantje! Po dvomeščni borbi smo vendar v Gradcu. Dejstvo, da smo tu in da nas ima v oskrbi UNRRA, je za nas vse. Kakor dosedanje, bomo prebredli tudi bodoče težave. Po posredovanju našega skrbnega zaščitnika Mr. Corsellisa, bomo našli nove varuhe. Pogum velja!«

Če študent pa lačen je...

Doma se je na to in na podobno vprašanje že kako našel odgovor. Povprašal si tu in tam, zadnji izhod ti je pa bila kaka daljna teta. Tu pa ... kaj? Kako? I, no! Teta UNRRA. Prvi dan nas je nagovoril direktor Mr. Thomas: »Ne čudite se, če niste našli tu za vas pripravljenih udobno opremljenih stanovanj! Mi smo tu 9 dni. Za vas smo dobili eno nadstropje, obljubljeno nam je še eno. Šele s časom bo vse urejeno. Občudujem vaš pogum in računam z vašim sodelovanjem.«

In res. Že v nedeljo so pripeljali postelje, zvečer so nam dali odeje, drugi dan smo dobili žarnice, provizorične kotle na dvorišču so pomnožili in v najkrajšem času bo nad njimi streha. Vsak dan je kaj novega. Direktor se s pravo očetovsko skrbjo zanima za naše po-

trebe, hišni oskrbnik Mr. Adrian pogosto pregleduje prostore in nobene pomanjkljivosti ne prezre; Miss Jaboor pa nam s čudovito pozornostjo in s pravo ameriško spretnostjo utira pot na univerzo. Po njeni zasluzi smo vpisne krče preboleli in v borih petih dneh so bili vsi naši študentje vpisani na univerzo oziroma na tehnično visoko šolo, ali pa imajo vsaj od pristojnih dekanov dovoljenje za vpis. Skoraj verjetno je, da so vsi medicinci, tudi novinci, že vpisani. In to vkljub vsesplošni prenapolnjenosti.

V graškem univerzitetnem ozračju smo se kar nekam znašli. Bili smo na splošno dobro sprejeti. Niti dijaško združenje, niti univerzitetne oblasti nam niso delale težav. Veliko razumevanja je pokazal zlasti dekan medicinske fakultete. S priznanjem semestrov in izpitov ni bilo težav.

Če študent brez d'narja je...

Vprašanje »grošev« rešuje naš blagajnik, na katerega se v stiskah obračamo. Samo tega ne vemo, kako dolgo bo vzdržal naše napade. V veliko tlažbo nam je, da v tuji deželi nismo sami, ampak so z nami naši ljudje, ki so nam pomagali in nam tudi za v bodoče obljubili pomoč.

Bog povrni!...

Ob tej priliki čutimo prijetno dolžnost, da se najtopeje zahvalimo angleškimi oblastem in našemu dobremu varuhu Mr. Corsellisu, brez katerega danes najbrž ne bi bili tu. Nihče izmed nas mu ne bo pozabil pazljivost, s katero se je za nas zanimal, in požrtvovalnosti, s katero se je za naše interese boril. Prisrčno se zahvaljujemo g. primariju dr. Meršolu, ki je bil dovzet za vsa naša nadlegovanja, nam svetoval, spretno tolmačil naše težnje na merodajnih mestih in nam bil dober »zdravnik« za vse. Svojo hvaležnost zagotavljamo tudi socialnemu odboru za veliko pomoč, g. načelniku Bajuku, ki nam je pripomogel do knjig — Krezovih zakladov duha — in sploh vsem, ki so kakorkoli prispevali za naš študij. Upamo, da ne bo brez pomena za naš narod, da 70 ukaželjnih vseučilišnikov študira na priznanih univerzah naših sosedov v šoli pri velikih demokratih zapada. Držimo se gesla

Argument vseh argumentov je študentu: svet spoznaj, in kar jih imaš talentov, umno z njimi barantaj!

Ameriška Domovina je Vaš list!

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
1053 E. 62. cesta 431-2088

V družinski lasti že 85 let

Slomškov — in naš — september

CHICAGO, Ill. - Izbrani možje iz naše zgodovine zaslužijo vsaj mesec dni, posvečenih premišljevanju o njih delu in pomenu za naš obstoj. Pretekli mesec smo imeli v mislih velikega Barago, ki je svoje moči posvetil najnižjim slojem največje demokratične dežele. Danes z enakimi očmi gledamo na prenikavega preroditelja Slomška: Da bi ga dvignili na oltar. Saj je on naše izobrazbenice, s preprostim ljudstvom vred, obvaroval pred prevzetnim germanizmom in posledicami.

Fara Sv. Štefana je privabila vernike k letošnjemu praznovanju z organiziranjem skupnega kosila in s posebnim gostom iz Rima, msgr. dr. Maksimilijanom Jezernikom, po poreklu iz Žalca pri Celju. Leta odklepa duri in se pridružuje umnim delavcem za Slomškovo beatifikacijo. Že med mašo je namignil, da je to delo zaznamovano z neprekinjenimi žrtvami, dasi se glavna pomoč občuti od Zgoraj... Pevci so ga spodbudili k pétim liturgičnim odstavkom.

Kuharsko osebje — prava košnica zavihanih rok — je pripravilo obilno in okusno jeddačo, a zadišalo je tudi po pijski. Izdatno nasičena množica se je koj razdelila v dve skupini. Prva je sprožila prisrčen medsebojni pomenek, čedalje glasnejši. Druga, manjša, je želela slišati kaj več o pomenu praznovanja, o zaslugah velikega rojaka iz Ponikve, in o proceduri proglastitve.

Slednji bi tudi hoteli vedeti, kaj se pričakuje od nas v imenu prispevka. To je motilo prvo skupino; teže so se slišali in postali še glasnejši. Vendar jih je mikrofon mestoma nadjačal in smo ujeli s tribune marsikaj zanimivega: Pozdrav predsednika Slomškovega krožka g. Tonija Tekavca, ki je tudi odvijal program; prepričljivi uvod prizadevne ge. Hozian; bodrilo patra Kalista, ki naprednjaka Slomška, brata in so-človeka daje nam vsem za zgled; ter vročo, mladeniško vnemo nepomirljive ge. Gaber, ki odvrže z ramen polovico svojih 82 let, ko gre za tehtna opozorila:

»Za Barago se potegujejo, z nami vred, številni ameriški zavodi; za Slomška pa le uborni slovenski rod po svetu in doma. Na vesti ga torej imamo, saj so naši beli edini, ki gredo v ta namen.«

Živo je ponovila, kar vemo o njegovih zaslugah: Zbuditev zamrle zavesti na Štajerskem in v Prekmurju za ločitev od

tujih obljub; izdaja slovenskih knjig in molitvenikov; negovanje slovenske pesmi; odpiranje nedeljskih slovenskih šol za otroke, in Mohorjeve družbe za prosvetitev odraslih, z vsakoletno izdajo leposlovnih knjig.

Vse to je pripravilo te kraje za odločno pripojitev k skupni Sloveniji. Severna meja je rabila le še Maistrovo junaško vojsko, ki bo z orožjem potrdila naše pravice na Maribor in okolico... Po Gospodovih stopnicah se je Slomšek približeval tem ciljem; zato mu je ljudstvo zaupalo in se ga oklepalo. Od Stvarnika je on največkrat iskal pomoči, jo tudi prejemal in jo prelival na čredo, kot pastir, ki ve, kakšne paše ona potrebuje.

Kot zadnji je spregovoril odlični pooblaščenec iz Rima. Razvezal je voz nam neznanih podrobnosti o poteku Slomškove zadeve pred papežem. Na kratko je orisal zgodovino te procedure in povedal, da so vsa pripravljala dela že opravljena in z navdušenjem odobrena. Čaka se na odločilna dokazila strokovnega, zahtevnega in zapletenega odlomka, ki se nanaša na predstavo čudežev po zaslugah velikega škofa. Le-ti končno podkrepijo zahtevo vernikov in izterjajo svetniško raven kandidatu.

Te raziskave so obsežne in drage; saj vključujejo nepopisno število podatkov iz zgodovinskih dokumentov, stroške za potrebna potovanja in posvetovanja izbranih strokovnjakov, ter posebnih komisij. Za tako delo se nikdar, nikomur ne mudi, ker bi hitrost privedla morda do površnih in neraziskanih trditev, mnenj in predsodkov.

Ta današnja stopnja preiskav je v zanesljivih rokah g. Bruna Korošaka, ki prebije dneve in noči ob tem delu. Njegova visoka izobrazba zagotavlja kvaliteto in zanesljivost rezultatov. In ker eno odkritje včasih verižno terja nove smeri za preiskave in poglobitve, ni moč predvideti, kedaj bodo podatki dognani v celoti. Odpiranje novih možnosti za odkritja tudi pomenijo, da bo naš velmož dobil še veliko novih priznanj in nam bo njegova podoba tem bolj dopolnjena in — veličastna. Poglobljeno bomo občutili, da stopa na oltar naš nenavaden sin, česar njegovi sodobniki niso mogli doumeti; saj ga je takrat rešila na videz le tiha skromnost in neizrecna dobrota...

V dvorani je jeknilo še nekoliko Slomškovih pesmi, toplih in prisrčnih, v čast Materi-Devici; vmes se je slišala Riglerjeva harmonika. Med udeleženci je bil frančiškanski gvardijan dr. p. Vendelin Špendov in lepo število častnih sester iz tamošnjega samostana in Indiane. Verjetno tudi kdo iz Ljubljane (npr. ga. Končan) in še kdo iz New Yorka.

(Dalje na str. 4)

Z ognjem in mečem

(nadaljevanje s str. 2)

Zadnja leta smo poročali o pojavu demokratičnih elementov v slovenskem prostoru ter zabeleževali rastoči vpliv teh elementov. Večkrat smo pa tudi zapisali, da kljub temu besednemu prezračanju, sistem je v svoji pravni obliki isti, kot je bil pred desetletji. Gibanja, ki so se pojavljala zadnja leta, od ekološkega do letos ustanovljene Kmečke zveze in Odbora za varstvo človekovih pravic, so bila kooptirana od režima, čeprav so še vedno precej neodvisna v svojih ravnanjih, kot so razne revije, ki so sicer financirane od Socialistične zveze, imajo pa kljub temu partijskemu vodstvu neprijetno uredniško politiko.

Ključ oziroma dokaz, da se proces demokratizacije slovenske družbe in še posebej družbenopolitičnega sistema preide na novo, bistveno višjo raven, bomo videli šele, ko ali če se bodo začele konstituirati in obstajati organizacije, ki bodo ostale izven frontne Socialistične zveze in delovale v tem oziru svobodne od nje. Kaj takega pa do danes še nismo videli.

Dudolph M. Susel

Amerika in Amerikanci

Rev. J.M. Trunk

V knjigi »Amerika in Amerikanci«, v kateri je Rev. Jurij Trunk že leta 1912 objavil med drugim opis vseh njemu znanih slovenskih naselbin v Ameriki, je kot dodatek tej kot zgodovinski vir neprecenljivi knjigi dodal še poglavje: »Seznam znamenitejših Slovencev«. Kot je posebej do leta 1912, ko je bil seznam pripravljen, veljalo, so vodilno mesto zavzeli duhovniki. Mnogi so danes popolnoma pozabljeni, o drugih, kot

na primer škof Friderik Baraga, so podatki tu in tam nepopolni, a po svoje tudi zanimivi. V nadaljevanju te rubrike bomo objavili seznam teh takrat znanih slovenskih rojakov v Ameriki, tako laikov kot duhovnikov, čeprav so nekateri označeni z enim samim stavkom. Pri opisih duhovnikov, je imel Rev. Trunk veliko pomoči od Rev. Johna Zaplotnika.

— Urednik A.D.

Adamič Karol je bančni uradnik v New Yorku.

Andolšek Andrej, Rev., se je rodil dne 27. septembra 1827 v Ribnici. Kot kaplan se je l. 1861 poslovil od župljanov v Radečah pri Zidanem mostu in se podal v Ameriko, kjer je vstopil v škofijo Marquette. Delovati je začel med rudarji v kraju Cliff Mine, Mich., odkoder je vsako drugo nedeljo obiskoval tudi Eagle Harbor. L. 1863 je zapustil Baragovo škofijo ter prestopil v nadškofijo San Francisco, Cal., kjer je misijonaril tako do l. 1869. Vrnil se je zopet v Eagle Harbor, kjer je dne 23. junija 1882 umrl.

Avsenik Alojzij je dolgoten uradni pri tvrdki F. Sakser v New Yorku.

Ažbe Francis J., Rev., je doma nekje od Novega mesta na Dolenjskem. Modroslovje in bogoslovje je študiral v St. Paul Seminary, St. Paul, Minns., kjer je bil okrog novega leta 1902 posvečen za škofijo Harrisburg, Pa. Zdaj je župnik slovenske župnije v Steeltonu, Pa.

Bajec Franc Ks., Rev., je bil rojen dne 28. oktobra 1866 v Ljubljani, kjer je izvršil gimnazijske študije. Meseca oktobra 1883 se je podal v Ameriko, študiral modroslovje in bogoslovje v zavodu St. Francis, Wisc., in na vseučilišču v Washingtonu ter bil dne 21. septembra 1890 posvečen v mašnika. Kot župnik je služboval 4 leta v Rush City, Minn., šest let v kraju Fairfax, Minn., odkoder je prišel l. 1902 k cerkvi sv. Frančiška v Št. Pavel, ker je dosedanji župnik I. Stariha bil imenovan za škofa; tu deluje že deset let kot »Irremovable Rector«.

Baraga, Friderik, R. Rev., škof, je brezdvomno izmed vseh ameriških Slovencev najznamenitejši mož. Njegovo delovanje je slovenski opisal dr. L. Vončina (l. 1869, Dr. sv. Mohorja), angleški o. K. Verwyst, O.F.M. (l. 1900), in najboljirneje naš rojak Rev. J. A. Režek (l. 1906 v svoji znameniti knjigi: »History of the Diocese of Sault Ste. Marie and Marquette«.)

Baraga se je rodil dne 29. junija 1797 v graščini Malavas, župnija Dobrnič. Vzgojitelja sta mu bila dr. J. Dolinar v Ljubljani in blaženi Klemen Dvořzak na Dunaju. Vsadila sta mu v srce globoko vernost, ki je vzplamtela v apostolsko gorečnost, ko je bil dne 21. septembra 1823 posvečen v mašnika. Svoje vrline je poka-

zal kot kaplan v Kranju (1824 do 1828) in Metliki. Bil je izboren govornik; ljudstvo ga je oboževalo. L. 1830 je izdal svoje prvo pisateljsko delo, molitvenik »Dušna paša«. Govoril je poleg materinščine vse moderne jezike, živel zelo skromno, delal naporno. Bog mu je poleg duševnih darov podelil prav jekleno zdravje.

Ljubezen do neumjočih duš ga je gnala v misijonske dežele. Dne 29. oktobra 1830 je zapustil Ljubljano in stopil dne 31. decembra i.l. v New Yorku na ameriška tla. V Cincinnati, O., kamor je tedaj spadal ves severozapad, je dospel dne 19. januarja 1831. Škof Fenwick je takoj spoznal, da je Baraga izreden mož. Po kratkem delovanju med Nemci si je Baraga izvolil misijon med Indijanci in dospel dne 29. oktobra 1831 v postajo Arbre Croche, zdaj Harbor Springs.

Imel je tako slabo stanovanje, da je moral nad posteljo razpeti svoj dežnik. V zimskem času je potoval v krpeljah, večkrat prenočeval v pragozdu pri silnem mrazu; mnogokrat je bil v smrtni nevarnosti. V teku 2 let in 4 mesecev je krstil 547 Indijancev rodu Ottawa, odrastlih in otrok. Naslednik mu je bil Rev. F. Saenderl, Superior of the Redemptorists of U.S. Okrog 8. septembra 1833 je zapustil Arbre Croche in se podal na novo postajo Grand River, zdaj Grand Rapids, Mich., kamor je dospel 23. septembra i.l. Tu je deloval z isto vnemo, dasi ne tako uspešno, do svečnice l. 1835. Baraga sam cenil število izpreobrnjenih nad 200. Naslednik mu je bil Andrew Kizowsky.

Pri delu je postopal zelo premišljeno. Ni se zadovoljeval s samo pridigo. Da bi bilo delo stalno, je učil Indijance pisati in čitati. V to svrhu je spisal več knjig v indijansčini. Že l. 1832 je spisal molitvenik v otavščini. Svojim rojakom je spisal (l. 1830): »Posnemanje Matere Božje« in l. 1832: »Obiskovanje...«.

Naslednji misijon si je izbral med rodnom Chippewas v La Pointe, Wisc., kamor je prišel dne 27. julija 1835. Tukaj je ostal približno 8 let ter krstil 981 Indijancev in belcev. Vedno so se oglašale nove naselbine in prosile besede božje. Manjkalo pa je delavcev in denarja. Zato se Baraga napoti koncem l. 1836 prvič v Evropo. Obiskal je svoj rojstni kraj in pripovedoval v Ljubljani. V

Ameriko mu je sledila sestra Antonija, vdovela Höffern, ki je pa vztrajala tam le dve leti. Pri povratku v Evropo ji je napisal sledeči akrostihon v sedmih jezikih:

Angel Boshji naj te vedno spremlja.
Nie verlasse Dich des Himmels
Shultz.
Tuta sis et salva in aeternum.
Observez toujours la loi de Dieu.
Nuovo sempre sia il vostro zelo.
Imitate the Saviour's holy life.
Angwamisin, mino bimadisin.

Naslednje leto je obelodanil: Premišljevanje štirih poslednjih reči (Ljubljana, Blaznik, 1837) in v nemščini: Sitten und Gebräuche der nordamerikanischen Indier (Laibach, Blaznik, 1837). Ta spis je izšel pozneje v slovenščini in francoščini. V Parizu je isto leto izšla »Zdrava Marija« v očipvejščini (Otchipwe Anamie-Masinagan, Paris, Bailly, 1837).

L. 1843 je ustanovil indijanski misijon v L'Anse, Mich., kamor je prišel dne 24. oktobra 1943. Kraj je bil silno samotni, a Baraga je vztrajal pri neumornem delu 10 let. Več let je bil on edini katoliški duhovnik v zgornjem Michiganu. Izvršil je ogromno delo, ker je deloval tudi med belci, katerih je prihajalo vedno več, ko so v isti dobi odkrili bogate bakrene rudnike.

Pri vsem trudu za duše ni zabil slovstvenega dela. Izdal je: »Gete dibadjimovin (Ljubljana, Blaznik, 1843)«. Nekateri besede imajo po 27 črk; v knjigi ni nobenega r ne u. »Katolik gagikwe-masinagan (pripovedi)«, 1. natis v Ljubljani, Blaznik, l. 1843, 2. v Detroitu, l. 1846. »Katolik anamie-masinagan« (Detroit, l. 1846). »Katolik enamiad o nanagatawendamooinan« (premišljevanja), Detroit, l. 1850.

Največjo slavo v ameriškem indijanskem slovstvu si je pa naš Baraga pridobil s svojo slovnico in rečnikom očipvejščine: »A Theoretical and Practical Grammar of the Otchipwe Language... for the Use of Missionaries« (Detroit, 1850). Verwyst pravi o tem delu: »This was a truly Herculean task!«

Slovarček »Dictionary of the Otchipewa Language, Explained in English — —« je izšel l. 1853 v Cincinnatiju, O. Baraga sam piše v predgovoru tretje izdaje: »This is, to the best of my knowledge, the first dictionary of the Otchipewa language ever published. The compilation of it has cost me several years of assiduous labor.«

Kakor v slovenskem, je pisal

Mimogrede iz Milwaukeeja

(Nadaljevanje s str. 2)

prijatelj, naša simpatična in delavna članica društva Triglav, rojakinja Vera Ornikova. Slavljenci Veri prijateljsko čestitamo s toplo željo, da jo Bog ohrani v dobrem zdravju in veselem razpoloženju še dolgo vrsto let, v veselje možu Jožetu, sinu Joškotu in vsem, ki jo poznamo in cenimo. Pozdravljena!

Spominska svečanost pok. Dimitriju Kralju

Dne 20. avgusta se je v katedrali Sv. Save vršila spominska svečanost v čast in spomin pok. Dimitriju Kralju, ki je umrl pred mesecem v mestu Mesa, Arizona. K tej svečanosti so iz Arizone prihтели žalujoča žena Tatjana, sin Borut in hčerka Dušanka. Svečanost v katedrali je opravil prota rev. Milan Markovina.

Po cerkvenem opravilu je bilo v dvorani kulturnega doma pripravljeno kosilo, katerega so se udeležili v polnem številu Dimitrijevi borci in prijatelji iz vseh krajev Jugoslavije. Njegov spomin sta z lepimi besedami počastila zastopnik Jugoslovanskega društva »Jadrin« Milenko Popović, v imenu Jugoslovanskega Sokola v Ameriki, ZSPB Tabor in prijatelj, članov društva Triglav, pa Lojze Galič.

V prijateljskem razgovoru smo se spominjali pokojnega Dimitrija Kralja iz časov veselih dogodkov, pa tudi časov, polnih trpljenja in bede. Zdaj je odšel...

tudi v indijanskem jeziku knjige v preprostem, umljivem slogu, tako da so posebno molitvenike lahko razumeli celo neuki indijanski otroci. Slovencem je spisal v tej dobi: »Zlate Jabelka« (Ljubljana, Blaznik, 1844) in »Nebeške Rože« (Ljubljana, Blaznik, 1846). L. 1855 je izšla še knjiga: »Kakige Debwewina« (večne resnice), Cincinnati, O. S tem je bilo njegovo plodono delo na slovstvenem polju končano.

Nova doba Baragovega življenja pa se pričinja z letom 1853. Rim je s pismom z dne 29. julija 1853 ustanovil apostolski vikariat Gorenji Michigan (Upper Michigan), ki je obsegal še severni del države Wisconsin in severni brez jezera Superior. Za vikarja je bil postavljen Baraga in imenovan naslovnim škofom v Amyroniji.

Dne 1. novembra ga je v Cincinnatiju posvetil nadškof Purcell ob asistenci škofov Lefevre iz Detroita in Henni iz Milwaukeeja. Takoj je pisal dva pastirska lista svojim vernikom v angleščini in v indijanskem narečju. Še isto leto je v drugič odpotoval v Evropo. Obiskal je svoj rojstni kraj, Ljubljano, Rim in Dunaj, kjer je bil pri poroki našega cesarja, dne 24. aprila 1854. Cesar Franc Jožef mu je podaril naprsni križec, prstan in dva keliha. Dne 15. malega sr-

(dalje na str. 5)

Dimitrij, ostal boš vsem nam v lepem in trajnem spominu!

Marty Gregorčič — umrl

V sredo, 7. septembra, je bil ob veliki udeležbi pogrebcev pokopan na pokopališču Mt. Olivet znani in priljubljeni rojak Marty Gregorčič. Pokojni Marty je bil daljni sorodnik slovenskega goriškega pesnika Simona Gregorčiča. Marty je bil zaveden Slovenec in katoličan. Bil je neumorni umni delavec pri fari Sv. Janeza Evangelista. Soustanovitelj je bil zveze slovenskih društev v Milwaukeeju »USPEH« ter inteligen ten organizator in voditelj slovenskih skupinskih izletov po Ameriki in potovanj v Evropo.

Kruta smrt mu je pretrgala nit življenja, toda dala mu je pot k Bogu. Naj počiva v miru. Žalujoči družine naše globoko sožalje.

Kulturna sezona se začela

Znano je, da je jesen čas, ko se odpirajo vrata nešteti hramov umetnosti. Tu v Milwaukeeju nam tudi letos nudijo pestro in bogato umetniško sezono, tako slovensko kot ameriško. Umetnost je na razpolago vsakomur, vsakdo ima priliko, da se preda umetnosti, lepoti in resnici. Midva z ženo imava lep načrt obiskovati čimvečkrat te hrame — seveda, če nama bo služilo dobro zdravje in znosno zimsko vreme.

Letošnja kulturna sezona se je pričela 10. septembra zvečer, ko je milwaški simfonični orkester v Uihlein dvorani PAC centra začel svojo kulturno sezono. Dirigent je bil Zdenek Macal.

Slovenska sezona se prične 5. novembra, in sicer z baletnim večerom v Pabst gledališču, ki bo v režiji Isabell Kraljeve. Pevski koncert zboru »USPEH« pa se bo vršil v nedeljo, 13. novembra, v dvorani K.C. Hall, 1800 South 92nd St., West Allis, Wis.

A.G.

Šlomškov — in naš — september

(nadaljevanje s str. 3)

Naš prispevek.

Pater Kalist je naglasil, da proceduro razglasitve močno pospešuje iskrena molitev. Vsi pa vemo, da imajo izdaten pomen tudi gmotni prispevki, morda celo odločilen. Zato občutimo, da izpoved dr. Jezernika trka na vrata darežljivih vernikov, ki bodo ponosni na svojo vlogo v prid velikemu dogodku. Saj bo vzporedno s svetnikom Šlomškom slavljen tudi ves slovenski narod, iz katerega on izhaja. Svet bo zvedel za naš obstoj, za našo vero in omiko, ter za usmeritev naših nazorov na pravstveno zgledna in obetajoča pota. Kar dajemo, torej sebi dajemo. Zaupajmo v to svoje lastno kronanje, ki vodi do uspešnejšega uveljavljanja med kulturnimi narodi.

Udeleženec

AMERIKA IN AMERIKANCI

(nadaljevanje s str. 4)

pana je bil Baraga zopet v New Yorku.

Tudi kot škof je ostal slavni mož skromni, delavni misijonar. Vseh 15 let je bil skoraj vedno na potu, obiskoval bolnike, propovedoval vsako nedeljo v treh jezikih in pogosto sam kuril peč v preprosti svoji »palači«.

Škofija se je krasno razvijala. L. 1857 je vikarijat postal samostojna škofija (Sault Ste. Marie), in z dovoljenjem Rima je Baraga preložil sedež škofije v Marquette. Silno ga je bolelo, ker ni imel dosti duhovnikov. Rojak Lavtižar je zmrznil dne 3. grudnia 1858, Čebulj je došel šele l. 1859 in Mrak je bil profesor, spiritual, misijonar in župnik obenem. Tudi v največji stiski pa nikoli ni izgubil poguma, ker je bil močan, jeklen duh, utrjen v neprestani molitvi.

Živel je Baraga zelo skromno. Leta in leta ni pokusil mesa, in znano je, da je bil popoln — abstinent! Francoski duhovnik Bourion je vztrajal pri njem samo en mesec. »Saj sem Vas vprašal,« mu pravi Baraga, »ali hočete obedovati z menoj? In rekli ste, da hočete.« »Seveda,« odgovori Bourion, »a nisem vedel, da bomo pri Vas imeli krompir trikrat na dan: zjutraj praženi, h kosilu kuhani in za večerjo pogreli.« Taka je bila škofova miza!

L. 1866 je Baraga odpotoval k drugemu cerkvenemu zboru v Baltimore. Naporno delo je imelo tudi njegovo trdno zdravje. Dne 8. vinotoka 1866 ga je pri zboru zadela kap. Na njegovo željo ga prepeljejo v Marquette. Vse leto prenaša bolezen, dokler svetla zvezda gorečega misijonarja ne ugašne dne 19. januarja 1868. Očipvejci so izgubili svojega očeta!

Baraga je bil res izreden mož. Silno je bil nadarjen, vsestransko izobražen, govornik, pesnik, risar, spreten v vsem, česar se je lotil, a kljub temu pravi nedolžni, ponižni otrok. Kot duhovnik, misijonar in škof je delal po svojem geslu: »Unum est neccessarium«!

Ni ga modernega misionarja, ki bi bil tako čislani pri Indijancih. Vsi, tudi nekatoličani, so ga imeli za vzor — ideal človeka. Dne 31. januarja 1868 so ga pokopali v stolnici. Amerikanci častijo spomin vrlih mož. Država Michigan je po njem imenovala eno pokrajino (county), več mest, pošt in eno glavnih ulic v Marquetteu. Še zdaj hranijo preproste spominske na velikega moža: pisma, dnevniki, pastirske liste, prižniški svetnik, ker bo brezdomno povišan do časti oltarjev! Verwynt sklepa življenjepis z besedami: »That life might be summed up on the one phrase: Sainthood and action.«

Mr. J. Rems v New Yorku je sprožil misel, naj bi ameriški Slovenci postavili Baraga dostojen spomenik. Krasna misel! Zlasti slovenski duhov-

niki naj bi ne zabili svojega — ideal man!

Barich Margareta je učiteljica v kraju South Range, Mich.

Bilban, Mathias, Rev., je bil rojen v Zapogah na Gorenjskem dne 21. februarja 1863. Šolal se je najprej doma, potem v Ljubljani. Meseca oktobra 1883 je prišel v Ameriko, kjer je najprej nekaj časa študiral v Collegeville, Minn. Potem je nekaj let poučeval v minnesotskih javnih šolah, pričemer si je pridobil mnogo življenjskih izkušenj. Nato je vstopil v St. Thomas Seminary, St. Paul, Minn., in tam šest let študiral modroslovje in bogoslovje.

Po dovršenih študijah je bil dne 17. decembra 1892 posvečen v mašnika ter je kot semeniški duhoven nekaj časa ob nedeljah obiskoval različne kraje v nadškofiji. Dne 1. marca 1893 je bil poklican v Tower, Minn., in od tam je kot duhovni pomočnik č.g. Jožefa Buha upravljal misijona Ely in Tower. Dve leti pozneje je postal duhovni oskrbnik misijonov Ely, Virginia in Mountain Iron. V oktobru 1896 je bil postavljen za župnika cerkve lurske Matere božje v Virginiji z odvisnimi misijoni: Eveleth, Mountain Iron in Biwabik. Postavil ali dovršil je med drugim cerkve v Evelethu, Mountain Ironu, Sparti, Virginiji in Biwabiku. Poleg teh pa je oskrboval tudi misijonski postaji McKinley in Elba.

Njegovi župljani so bili najrazličnejših narodnosti, kakor Angleži, Francozi, Italijani, Nemci, Slovenci, Hrvati, Poljaki, Čehi, Slovaki idr., katerim je č.g. Bilban kot spreten lingvist vedno ustregel.

Od leta 1903 je župnik slovenske župnije sv. Družine v Evelethu, kjer je l. 1909 zgradil krasno novo cerkev iz opeke in lično župnišče. Od tam je izpočetka oskrboval tudi misijona Biwabik in Sparta ter misijonske postaje Elba, McKinley, Aurora in Gilbert. V Evelethu še zdaj deluje požrtvovalno in z veliko vnemo ter obilnim uspehom.

G. Bilbanovo ime je nerazdružljivo zvezano s takojmenovanim Iron Rangem v severni Minnesoti. Tekom svojega skoro dvajsetletnega bivanja v ondodnih pokrajinah je storil jako mnogo za socialno povzdigo in ohranitev svete vere med tamošnjimi rudarji in naseljenci, med katerimi je splošno znan in zelo priljubljen. On je tudi duhovni svetnik in član avditorskega odseka duluthske škofije.

Blatnik Ivan, rojen v Ratjah pri Žužemberku l. 1858, je došel v Ameriko l. 1882. G. Blatnik je eden izmed prvih naseljencev na zahodu in kot pd. Janč občežnan med rokaki. V Denverju, Colo., ima na Humbolt St. št. 4700 lepo urejeno posestvo z obsežnim hotelom.

naše korenine

zanemarjena zgodovinskost

Današnji človek živi v paradoksalnem nasprotju: z ene strani se zaveda svoje zgodovinske kot ene izmed temeljnih razsežnosti svojega bivanja, z druge strani pa mu sestavine zgodovinske — npr. čut in smisel za preteklost, izraba izkustva in povezovanje dejstev — uhajajo iz spomina.

Pred dobrimi dvajsetimi leti je koncil v pastoralni konstituciji o Cerкви v sedanjem svetu zapisal, da »hitrost zgodovine tako silno raste, da jo posamezniki komaj še morejo dohajati« (5). Stanje se je v tem času prej zaostriло kot pa izboljšalo. Takšna napetost se poraja bodisi v posameznikih bodisi v skupinah ali narodih. Ljudje so se znašli pred dejstvom, da ne morejo slediti niti vsakdanjim dogajanjem in vprašanjem, kaj šele, da bi se mogli poglobiti v preteklost in zamisliti v prihodnost.

Tako postaja današnji človek izkoreninjen. Porabništvo vseh vrst je odsev te izkoreninjenosti. Potrebno je vsaj nekaj »ujeti«, kar čas ponuja: dobrine, užitke, razvedrilo, prosti čas, bežna in površna srečanja, ker globljih nismo sposobni. Stopnjuje se odtujenost, predvsem odtujenost samemu sebi. V iskanju rešitve

Blaznik Alojzij Leo, Rev., je bil rojen dne 9. maja 1883 v Ljubljani. Kot šestoselec je šel z Rev. Bajcem v Ameriko, študiral 2 leti v St. Pavlu, Minn., in potem v semenišču Dunwoodie, N.Y. Ko ga je nadškof J. Farley dne 9. junija 1906 posvetil v mašnika, je jako slovesno obhajal dne 17. junija kot prvi Slovenec na vzhodu novo sv. mašo. Starši so prišli na slovesnost celo iz Ljubljane! Nekaj časa je oskrboval Slovence v češki cerkvi, dne 4. avgusta 1907 pa je dobil župnijo v mestu Haverstraw, N.Y., odkoder se je vozil vsak mesec v New York in zbiral Slovence pri sv. Brigiti na 8. ulici in Ave. B. do marca 1909.

Blazič John, Rev., je študiral gimnazijo v Novem mestu, v čigar bližini je doma. Prišedši l. 1902 v Ameriko in dovršivši modroslovne in bogoslovne študije v St. Paul Seminary, St. Paul, Minn., je bil dne 12. junija 1908 posvečen v mašnika za škofijo Pittsbúrg, Pa. Novo mašo je obhajal pri sv. Vidu v Clevelandu, O., kjer je bil nekaj časa pomočnik; zadnja tri leta je župnik v kraju Leckrone, Pa.

Brozich, George L., rojen l. 1878 v Vinici, je došel v Ameriko l. 1889. Študiral je na zavodu St. John's University, Minn., kjer je l. 1898 graduiral. Od l. 1902 do 1908 je bil uradnik narodne banke v Elyu, Minn. L. 1903 je postal glavni tajnik JSKJ, l. 1908 je ustanovil prvo slovensko zavarovalno agencijo ter l. 1912 bil izvoljen za blagajnika prve državne banke v mestu Ely,

(dolge na str. 8)

se sicer človek zateka k svetovljanstvu (kozmpolitizmu), toda le-to mu ne prinaša rešitev in še manj duhovno ravnovesje, dom in zavarovanost.

Latinci so rekli, da »zgodovina učiteljica življenja«. Grška beseda 'historein' pomeni spoznati, raziskovati. Namen takega spoznanja in raziskovanja niso le stvari, dogodki v njihovem zaporedju. Človek v vsem tem odkriva globljo resničnost — sebe kot bitje želja in dejanj, razpeto v čas in okolje, iščoče lastno osebnost in podobo ter možnosti identifikacije z drugimi.

Tudi zlo in dobro sta sad teh spoznanj, iz katerih se rojevajo opozorila in spodbude za sedanje in prihodnje človekovo delo. Svetopisemski dogodki pa imajo poleg tega še novo razsežnost: govorijo o zgodovini odrešenja, v kateri se razodeva božji načrt. Dogodki nimajo zgolj zgodovinske veljave, temveč pomenijo božji poseg in sporočilo, iz katerega izhajajo moč in milost, naloge in obveznosti.

Naš čas je marsičemu nenaklonjen. Med drugim tudi vrednotenju preteklosti, izvirov, korenin, stalnicam ipd. Znanstveni in tehnični napredek je človeka omamila, da je izgubil iz spomina preteklost in se je zazrl samo v sedanji trenutek: v svoje delo in uspehe, v novo in »napredno«. Tej nevarnosti se ni mogla upreti svetna družba, pa tudi cerkvena ni bila izvzeta.

V naših (slovenskih) razmerah je imela svetna družba levji delež v zanikanju, pozabljanju in preziranju zgodovinske. Razlogi so bolj ali manj znani: revolucija prevrača ne samo politični in gospodarski sistem, temveč tudi temelje, na katerih je gradila pretekla družba; vrednostni sistem je omajan ali zavržen; zgodovina in kultura se vrednoti po okusu ideologije, vse, kar bi bilo kakor koli 'moteče' za uradno ideologijo, ne obstaja ali se razlaga samovoljno.

Pomislimo npr. na to, kako je bila v povojnih časih pri nas prikazana zgodovinska vloga vere in Cerkev — kot odsev nazadnjaštva, nevednosti, mračnjaštva, sovraštva do kulture, svobode in naroda. Skoraj četrt stoletja po vojni smo komaj zasledili kako pozitivno oceno in misel v tej zvezi; celo najnovejša Enciklopedija Slovenije ni izvzeta od enostranskega prikaza pretekla in polpretekla dobe. Šola, sredstva družbenega obveščanja, javno mnenje, uradno 'prikrojevanje' dejstev v prid vladajoči ideologiji so pustili trajne sledove v zavesti ljudi.

Zavest sramu in krivde, da si vernik in zato s cerkveno ustanovo kriv za dejstva in dogajanja, se je globoko usedla v duše. Že znana dejstva o slovenski majhnosti, pomanjkanju zgodovinskega čuta in ogroženosti z vseh strani niso

imela pozitivnih učinkov. Dogajalo se nam je kot otroku, ki ga starši in vzgojitelji grajajo in podcenjujejo, zato pa izgubi zaupanje vase, namesto da bi bil deležen spodbud in pohval.

Marsikdaj se je vse to dogajalo načrtno. Potrebno je bilo nekatere stvari razvrednotiti in uničiti, da bi poudarili 'svoje'. Tu ni bilo 'fair playa'. Uničenje korenin in zgodovinskega čuta pa je hkrati pomenilo žaganje veje, na kateri smo mislili, da smo varni. Zdi se, da je tako 'pubertetniško' ravnanje precej pojenjalo, ruševine pa so ostale.

Znotraj cerkvene skupnosti je potekal podoben proces, čeprav manj načrten in boleč. Izzval ga je, kot je bilo nakazano, proces družbenih dogajanj pri nas. Vplivi tujine so bili vsaj v prvih dveh desetletjih po vojni zanemarljivi. Koncil je tudi pri nas sprožil vrenje in spremembe. Marsikaj je sicer bilo potrebno prenoviti, marsikaj pa smo po nepotrebem zanemarili ali odstranili. Slicevali smo se na koncil, ne da bi poznali pristno koncilsko prenovitveno misel.

Liturgijo smo sicer prenovili, toda mnogi upravičeno tožijo, da smo jo obubožali in premalo včlenili v slovenski prostor, čeprav je to ena izmed zahtev koncilске preнове. Ne katere tudi temeljne verske in moralne resnice so ostale v ozadju. Pomislimo na celoto Jezusovega evangelija, na zakonsko (družinsko) in poslovno moralo ipd.

Oprijeli smo se sicer duhovnih gibanj, a smo jih vnesli v slovenski prostor brez potrebne kritičnosti in 'aggiornamenta'. Napetosti, ki nastajajo zaradi tega, ni mogoče preprosto pripisovati popolnosti enih in nepopolnosti drugih. Slovensko religiozno izkustvo so poudarjali le posamezniki (Kocbek, Truhlar), med (religioznimi) umetniki pa slovenska preteklost ni vedno našla dovolj razumevanja in odmeva. Ljudske pobožnosti — ta čudoviti biser narodnega čutenja in duha — smo zanemarili in šele v zadnjem času je opaziti več zanimanja zanje.

In vendar, čas, v katerem po božjem načrtu živimo, je naš čas. Tudi dane možnosti so nepopovnljive. Preteklosti ni mogoče izbrisati, pozabiti, prezreti... Oblikuje sedanji trenutek. V sedanjem trenutku se zrcalijo pretekla stoletja in rodovi, tudi naša lastna zgodovina, zgodovina naroda in posameznika.

»V luči stvarjenja in še bolj v luči Kristusovega učlovečenja za kristjana ni nobena stvar profana, če zna seveda vse prav gledati,« pravi Teilhard de Chardin. Pavel pa je zapisal: »Vse je vaše, vi pa Kristusovi, Kristus pa božji« (1 Kor 3,22).

Cerkev v sedanjem svetu
(Leto 22 — šte. 5—6)

Prekmurski kotichek

Zakaj se toliko potegujem za Lemont?

Naj tudi to zadevo nekoliko pojasnim. Da sem zavedna Slovenka, rojena v Ameriki, mi ni treba posebej razlagati. Slovenski narod mi je vse življenje pri srcu. V dno duše se čutim kriva, da Slovenci v čikaški okolici nimamo nič svojega: ne Slovenskega doma, ne farme, ne pristave, ne narodnega koticheka.

Pred leti me je večkrat kdo nagovoril, kaj rečem k temu, da kupimo to ali ono hišo ali parcelo za Slovenski narodni dom? Moj odgovor je bil vedno odločno isti: **Cerkvi sv. Štefana in Lemontu ne smemo škodovati!**

DRUŠTVO SLOVENIJA

Komaj je bilo društvo Slovenija ustanovljeno, se je kot blisk razneslo, da so že našli mesto, kjer bodo postavili Narodni dom za Slovence. Mame od naših mladih ljudi so me klicale in prosile, da naj tega ne dovolimo, kajti če mladina gre proč, bo Lemont prazen.

Takoj sem pristopila k omenjenemu društvu in sem šla na sejo. Tam sem našla dvorano polno mladih ljudi. Kar iz sebe sem bila ob pogledu na to navdušeno skupino. Srce je v meni govorilo: »Ti ljudje še lahko gore premaknejo.« Tudi na teh sejah sem izrazila svoje mnenje: **Cerkvi sv. Štefana in Lemontu ne smemo škodovati!**

Vse je bilo navdušeno za Lemont. Mlade žene so pa že planirale, da bodo prišle v Lemont za »weekend«. Imele bomo duhovne vaje, duhovno obnovo in še in še... Kako bo vse to lepo! Pa žal, vse je splavalo po vodi.

POKOJNI LUD LESKOVAR

Samo Bog ve, koliko dobrih idej je on imel. Kolikokrat smo govorili, da moramo Slovenci v Chicagu nekaj ustvariti za našo narodno skupnost. Koliko hiš je imel izbranih in še parcele na raznih krajih. Pa vedno sem mu dala isti odgo-

»Prekmurski kotichek« izhaja redno v Glasilu KSKJ. Več naših naročnikov je naprosilo, ali bi mogli ob priložnosti tudi v Ameriški Domovini. Urednik.

vor kot zgoraj navedeno. Za Lemont in Sv. Štefana so gorela naša srca. Res, škoda je Leskovarja, prezgodaj je odšel. Naj v miru počiva!

CERKEV V BISTRICI

Pri zadnjih kolinah pred 16 leti se je naša skupnost tako močno utrdila, da so nekateri imeli rosne oči. Zgotovili smo cerkev v Bistrici. Kaj bomo sedaj? Če prenehamo, se bomo porazgubili. Nekateri so bili mnenja: Ne prenehajmo! Delujmo naprej! Postavimo Narodni dom za Slovence v Chicagu in okolici. Nadaljujmo z našimi kosili. Pa moj odgovor je bil zopet isti: **Cerkvi sv. Štefana in Lemontu ne smemo škodovati!**

P. ODILO HANJŠEK

Mnogi se še spomnite patra Odila Hajnška, ki so bili goreč misijonar in so imeli srce za Slovence. Pred nekako 26 leti so kazali slike pri Sv. Štefanu. Jaz sem o tem nekaj pisala. Potem so me pa v Lemontu ustavili in prosili, da vse, kar moje srce narekuje za Lemont, naj napišem, kajti meni ne bo nihče zameril. V dvomih sem se sama sebi nasmehnila.

Njihove besede so mi ves čas ostale v spominu. Dale so mi tudi pogum, da sem to zadevo, ki se tiče nas vseh, dala na papir. Ves čas, ko sem to opisovala, sem imela občutek, da mi pater Odilo stojijo ob strani in mi celo narekujejo. Vidite, da mi zato ne morete zameriti.

KAJ NAM ŠE PREOSTANE?

Čas je hitro potekal. Leta so se nam nakopičila. Mladina nas zapušča. Krasna zemlja še stoji prazna, nekaj tisoč Slovencev še zdihuje; zakaj mora biti tako? Kako lepo bi bilo naš slovenski rod skupaj držati v eni okolici. Oh ne, niti od daleč nismo mislili, da bomo dobili kaj zastonj. Dobro pa vemo, če je ideja še tako neizgledna, a se pravi ljudje ali lastniki zavzamejo za to, je vsako zadevo možno rešiti.

Da, samo Oče nebeški ve, koliko slovenskih mater in mladih očetov je o tej zadevi razmišljalo in koliko naših prednikov je navdušeno klica-

lo: **SVOJI K SVOJIM!** Kako naj to storimo, če so pa vrata pri tistih, ki bi lahko največ storili, bila zaprta? Vprašujejo se, ali je še kje kaka možnost? Žal, pred nami stoji samo velik nepremičen vprašaj. Odgovora ne najdemo. Kdo naj bo odgovoren za Slovence v Chicagu? Koliko je še narodne ljubezni? Le eno nam še preostaja: Vsi molimo, da Lemont ne bo prišel v tuje roke. Kajti, če se bo to zgodilo, jaz najbrž ne bom mogla priti v nebesa. Zapojejo pa še lahko vsi:

*Mi smo urce zamudili,
ko gorela so srca!
Smo premalo naredili
in zaprli vrata vsa!*

Konec

P.s. — Lepo prosim, da mi oprostite, če ali da sem v čem napačno ravnala, imela pa sem vedno dober namen. Bog vas vse živi!

Baraga in Slomšek

(Povzeto iz Slomškovega simpozija v Rimu, članek T. Zrneca.

/G. Hozian/)

»Oba sta bila Slovenca — oba škofa v istem času. Različna so bila njuna pota, vendar sta si bila v marsičem podobna. Baraga je bil sin na pol graščaka, Slomšek pa sin preprostega kmeta. Na različnih krajih sta si nabirala šolsko modrost.

Oba sta začela kot kaplana skoraj ob istem času. V času šolanja se nista poznala. Oba sta se poslovila od kaplanske službe tudi enkratno. Slomšek je leta 1829 postal spiritual v celovškem semenišču, Baraga pa 1830 misijonar. Baraga je postal škof leta 1853, po triindvajsetih letih dela med Indijanci. Slomšek je postal škof leta 1846. To je po sedemnajstih letih dela — 9 let kot spiritual in 8 let župnik na Vuzenici. Baraga je nosil škofovsko težo 15 let, Slomšek pa 16 let. Oba sta v tem času selila škofijske sedeže.

Baraga in Slomšek sta se prvič srečala leta 1854 kot škofa. Oba sta dve slovenski veličini 19. stoletja. Četudi osebnih stikov nista imela, sta si v svoji duhovni usmeritvi zelo podobna.

Baraga in Slomšek sta bila oba Kristusova junaka s širokim obzorjem in srcem, s številnimi zaslugami za krajevne cerkve in vesoljno Cerkev. Slomšek je označen: »Vsa svoja dela je posvetil božji slavi in za zveličanje duš.« Baraga je pa svoje zemeljsko bivanje posvetil s Kristusovim navodilom: »Le eno je potrebno!« Oba sta vseskozi nosila glavi pokonci in z odprtim pogledom v bodočnost. Kot škofa sta si resnično zaslužila enako oznako: apostolska in sveta škofa.

Slomšek in Baraga sta si tudi zelo podobna v prejemanju zasramovanj in ponižanja. Oba sta bila zasramovana od strani tistih, ki sta jih najbolj

Glasbene šole na Goriškem

Tudi v času najhujšega fašističnega zatiranja našega naroda ni zamrl glasbeni pouk na Goriškem. Imeli smo ga v malem semenišču kot šolski predmet, a tudi zunaj glasbeni pouk ni zamrl. Zasluga gre za to porf. Lojzetu Bratužu in prof. Emilu Komelu. K enemu in drugemu so zahajali fantje po pouk v glasbi. Iz njih zasebne šole so izšli številni dobri in požrtvovalni cerkveni organizatorji.

Po končani zadnji vojni je na glasbeni pouk začel misliti prof. Mirko Filej, ki je izšel ravno iz obeh šol, semeniške in Komelove oz. Bratuževe. Ko je prišel v Gorico in dobil mesto profesorja petja na slovenskem učiteljskišču, je tam poučeval bodoče učitelje tudi v klavirju. Toda ni mu bilo dovolj. Zavedal se je, da potrebujemo cerkvenih organistov in da so mladi fantje, ki ne obiskujejo učiteljskišča, pa bi se radi učili glasbe. Vabil jih je na svoj dom in privatno učil klavirja.

Poleg prizadevanj prof. M. Fileja je v Gorici tudi Glasbena Matica že leta 1946 začela z glasbenim poukom najprej v neki hiši na Kornu, potem pa v ul. Ascoli poleg cerkve sv. Ivana. Leta 1954 so s poukom prekinili in z njim znova začeli leta 1962-63. Glasbena Matica ima svojo šolo še vedno.

Prof. Filej si je v tem času zamislil pravo orglarsko šolo in ne samo zaseben pouk. Bilo je to leta 1953 na Placuti. Pouk se je vršil štiri ure tedensko in je obsegal teorijo, pouk o cerkveni glasbi, slovenščino in harmonijo. Klavir sta učila na svojih domovih prof. Iva Hrovatin in prof. Gabrijel Devetak. Ta šola je trajala nekaj let. V tem času so tudi deklice in mlajša dekleta Marijine družbe dobivala nekaj glasbenega in pevskega pouka. Učili sta prof. L. Bratuž in E. Chia-bai.

Toda začutila se je potreba po nečem bolj organiziranem in resnem. Tako je prišlo do glasbenih šol v okviru Zveze slov. katol. prosvete. Ker te še danes delujejo in ker se bo kmalu začelo novo šolsko leto, sem se obrnil na prof. Silvana Kerševana, ki je duša teh šol, ter mu zastavil nekaj vprašanj.

Meni in drugim razloži, kako je prišlo do ustanovitve glasbenih šol v okviru ZSKP?

V 50. in 60. letih so zrastle rodovi, ki so dobili nekaj glasbenega pouka pri prof. Fileju ali peli v njegovih zborih. Želeli so, da bi njih otroci dobili boljšo in bolj temeljito glasbeno vzgojo in pouk, ker so videli, da tudi šola ne nudi dovolj.

Iz teh nagibov je ZSKP leta 1973 prišla do odločitve, da začne z glasbenimi šolami.

ljubila. Baragu je pljunil v obraz Indijanec v La Portu. Slomšek pa je dobil ponižanje po smrti, ko so poulični fantalini ob njegovem grobu nanj pljuvali in kričali: »To imaš sedaj Ti slovenski svetnik!«

— Gizella Hozian

Tako smo leta 1973 začeli s prvo tako šolo na Placuti. Začetki so bili skromni, saj smo imeli le en sam klavir, ki nam ga je dala na voljo Marijina družba.

Toda že jeseni istega leta se je pobuda razširila. S podobno šolo so začeli v Doberdolu, nato v Štandrežu, pozneje še v Števerjanu. Potrebno je bilo dobiti primernih profesorjev. Tu moramo poudariti, da nam je v teh prvih časih zelo šla na roko Glasbena šola v Šempetru in posebno njen takratni ravnatelj prof. Nino Konič, ki je razumel naše potrebe in z odprtim srcem priporočil svojim profesorjem, da nam pomagajo. Tudi sam je bil vedno pripravljen pomagati.

Šole so se torej lepo razvijale in vpeljali smo notranje in skupne nastope ob koncu šolskega leta. Notranje nastope prireja vsaka šola zase, na skupnih pa v Katoliškem domu nastopijo najboljši iz posameznih šol. Dijaki dobijo ob koncu šolskega leta tudi diplomo o obiskovanju, ponekod redno opravljajo tudi izpite.

Kaj pa se uči na teh šolah?

Poleg instrumentov je teorija in solfeggio, h glasbi po Orffovi metodi. Predvsem pa se gojenci vadijo v raznih instrumentih.

Kakšne instrumente vadite?

Največ se jih odloča za klavir; potem so tu še kitara, harmonika, flavta, orgle, violina.

Dovolijo še to vprašanje: Ali ste imeli v glasbenih šolah tudi kake pomembnejše uspehe?

Predvsem bi rad poudaril, da skušamo na naših šolah nuditi gojencem vse tisto, kar lahko nudijo druge slične šole, tudi javne. In lahko povem, da imamo uspehe. Z goriške šole je npr. nekaj naših gojencev napravilo državni izpit na tržaškem konservatoriju iz teoretičnih predmetov; dosegli so lep uspeh. Eden je nastopil na tekmovanju v Velenju in dosegel drugo mesto v svoji kategoriji.

Kako pa je s financami? Kako se šole združujejo?

Do sedaj je vsako društvo skrbelo tudi za finančno plat svoje šole. Nekaj prispevajo gojenci, nekaj pomaga dežela s svojimi podporami. Toda vse to je absolutno premalo.

Preteklo pomlad je dežela izdelala poseben zakon o glasbenih šolah. Zato smo tudi mi pripravili statut za naše šole in ga prilagodili predpisom deželne zakona. Glavna novost je v tem, da bodo glasbene šole avtonomne in ne bodo več v okviru kakega društva. Imele bodo svoje programe, strokovne profesorje, izpite in podobno. Vse šole, tako tista na Placuti kot one po vaseh, bodo odslej naprej ena Glasbena šola s podružnicami. S tako preosnovno upamo, da bomo dobili večje podpore od dežele in da bo s tem tudi finančno breme olajšano.

Pogovarjal se je K. Humar
Kat. glas, 1. 9. 1988

Josef's Hair Design

5235 Wilson Mills Rd.
Richmond Heights, Ohio
461-8544 or 461-5538

Imenik slovenskih društev

Slovene Organization Roster

WATERLOO SLOVENIAN
PENSIONERS CLUB

President: Frank Slejko
Vice Pres.: Louis Jartz
Sec.-Treas.: Steve Shimits
Rec. Secy.: Helen Vukcevic,
23176 Gay Ave., Euclid, O. 44123
Auditing Comm.: Frank Bittenc,
Ann Kristoff, Tillie Vranekovic
Trip Coordinators: Ann Otonicar,
Adolph Somrak, Tillie Vranekovic
Slov. and Eng. Publicity: Ann Kristoff,
Helen Vukcevic
Fed. Reps.: Louis Jartz, Steve Shimits,
Frank Slejko, Frank Bittenc;
alternate: Jane Slejko
Hall Reps.: Vera Bajec, Al Commenchek

Slov. Home for Aged Reps.: Dorothy Silc,
Josephine Commenchek
Head Cook: Millie Bradac
Sunshine Lady: Dorothy Silc
Bar: Joe Muzic
Meetings: Second Tuesday of each month.

SLOVENIAN PENSIONERS CLUB
NEWBURGH—MAPLE HEIGHTS

President: John Taucher, Tel. 663-6957
Vice-Pres.: Mary Zivny
Sec.-Treas.: Josephine Rezin,
15701 Rockside Rd., Maple Hts.,
OH 44137, Tel. 662-9064
Rec. Secy.: Clara Hrovat

Auditors: Louis Champa, Frank Urbancic, John Perc
Monthly meetings are held the fourth Wednesday of each month, at 1 p.m., alternating at the Slovenian Natl. Homes on E. 80 St. and 5050 Stanley Ave., Maple Hts.

American Slovene Pensioners Club
of Barberton, Ohio

President: Vincent Lauter
Vice-Pres.: Joseph Yankovich
Sec.-Treas.: Jennie B. Nagel,
245 - 24th St., N.W., Barberton,
OH 44203 — Telephone: 1-216-825-6227 or 825-2267.

Rec. Secy.: Julia Vadas
Auditors: Frances Smrdel, Angela Misich, Mary Kovacic
Substitute: Josephine Platner
Fed. Reps.: Theresa Cekada, Angela Polk, Frances Smrdel, Josephine Platner, Jennie B. Nagel; alternate Mary Kovacic
Meetings every first Thursday of the month at 1 p.m. in the Slovene Center, 70 - 14th St., N.W., Barberton, Ohio

Progressive Slovene
Women of America

SUPREME BOARD

President: Florence Unetich
1st Vice-Pres.: Joyce Plemel
2nd Vice-Pres.: Josephine Tomšič

Fin. Sec.: Millie Bradac
Rec. Sec.: Emily Starman
Corr. Sec.: Hildegard Kazen
Treasurer: Marie Plevnik
Auditors: Jennie Zaman, Vida Zak, Frances Mauric, Josephine Skabar, Wilma Tibjash

Educ.-Welfare: Cecelia Wolf, Olga Pozar, Rose Gorman, Helen Vukcevic, Caroline Lokar.
Historian: Joanna Jadrlich
Editor: Agnes Elish

CIRCLE 1

President: Frances Mauric
Vice Pres.: Sophie Matuch
Sec.-Treas.: Vida Zak
Rec. Sec'y.: Wilma Tibjash
Auditors: Julianna Kobal, Josephine Tomšič, Jeanne Skolaris
Education & Social: Angela Zabjek, Roberta Haic, Dorothy Gorjup, Sophie Matuch
Meetings: First Thursday of the month, Slovenian Workman's Home, 15335 Waterloo Road.

CIRCLE 2

President: Josephine Turkman
Hon. Vice Pres.: Frances Legat
1st Vice Pres.: Anna Filipic
2nd Vice Pres.: Rose Znidarsic
Sec.: Margaret Kaus, 30868 Harrison, Wickliffe 44092 (585-2603)
Treasurer: Mary Zakrajsek
Rec. Sec.: Mary Zakrajsek
Auditors: Mary Turk, Justine Girod
Sunshine Lady: Stella Dancull
Publicity: Justine Girod
Meetings: Third Wednesday of the month, 1 p.m., Slovenian Natl. Home Annex, St. Clair Ave. New members always welcome.

CIRCLE 3

President: Dorothy Lamm
1st Vice Pres.: Josephine Kostainshek
2nd Vice Pres.: Fran Marincic
Financial Secy.: Miss Fran Marn,
1541 E. 191 St., No. K104, Euclid,
OH 44117, tel. 486-2643
Rec. Secy.: Ann Adams
Sgt.-at-Arms: Caroline Lokar
Auditors: Tillie Nosse, Loretta Hlabse, Jean Petrick
Reporter: Jean Petrick
Sunshine: Lil Bilicic
Bingo: Loretta Hlabse (Ch.), Millie Pike (Asst.)
Cookbook: Mickey Frank (481-8693)
Meetings at Slov. Soc. Home, Recher Ave., Euclid, OH, 2nd Wednesday of the month at 7 p.m.

CIRCLE 7

President: Hildegard Kazen
Vice President: Edith Zele
2nd Vice Pres.: Irene Strancar
Rec. Secy.: Pauline Krall
Treasurer: Frances B Weyant
Auditors: Angie Baranowski, Mary Krnel, Mitzi Vesel
Sunshine Lady: Katie Dohnal
Reporters: Esther Larabee, Ann Stefancic, Lillian Ribarich
Bingo Chairman: Pauline Krall
Meetings: Second Wednesday of the month, 7:30 p.m., Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd

Pevska društva
Singing Societies

PEVSKI ZBOR KOROTAN

Predsednika: Kati Likozar Cup, Tomaz Gorenske
Podpredsednika: Frank Lovsin, Tončka Srsen
Blagajničarka: Marjanca Tominc
Tajnica: Martina Jakomin, 26552 Aaron Ave., Euclid, OH 44132
Odborniki: Joze Cerer, Mari Mc Murray Erdani, Mari Nemeč, Gregor Sedmak, Janez Semen, Barb Semen, Nejc Slak
Pevovodja: Rudi Knez

GLASBENA MATICA

President: June Price
1st Vice Pres.: Olga Klancher
2nd Vice Pres.: Tony Mihelich
Secretary: Josephine Novak,
1951 Sunset Dr., Richmond Hts.,
OH 44143, tel. 261-1246
Treasurer: Josephine Bradach
Auditors: Jane Poznik, Matthew Dolenc
Wardrobe: Marie Shaver
Librarian: Molly Frank
Publicity: Molly Frank, Lon Sierputowski
Director: Marya Ashamalla
Pianist: Reginald Resnik
Rehearsals: Monday evening, Rm. 2, 8 p.m., 6417 St. Clair Ave.
New members are always welcome.

JADRAN SINGING SOCIETY

President: Florence Unetich
Vice-Pres.: Don Gorjup
Sec.-Treas.: Frank Bittenc
Rec.-Corr. Sec.: Betty Rotar
Auditors: Steve Shimits, Anne Kristoff, Josephine Tomšič
Librarian: Betty Resnik
Musical Dir.: Reginald Resnik
Pianist: Alice Cech
Rehearsals are held every Wednesday evening from 7:30 to 9:30 p.m. at the Slovenian Workman's Home, 15335 Waterloo Rd., Rm. 3. We welcome new members!

MLADI HARMONIKARJI

Slovenski harmonikarski zbor dečkov in deklic pod vodstvom učitelja Rudija Kneza, 17826 Brian Ave., Cleveland, OH 44119, telefon 481-3155.

CIRCLE 2 SNPJ

SLOVENIAN JUNIOR CHORUS
President: Bob Dolgan
Vice Pres.: Jeff Lapuh
Rec. Secy.: Mark Tomšič
Att Secy.: Stacey Meden
Treasurer: Matt Tomšič
Historian: Wendy Lapuh
Music Director: Cecelia Dolgan
Meetings 2nd Thursday of the month, Slov. Soc. Home, Recher Ave
Rehearsals each Thursday, 7 p.m., Slov. Soc. Home, Recher Ave., Euclid, Ohio

SLOVENSKA PESEM CHORUS
LEMONT-CHICAGO, III.

President: John Vidmar
Hon. Pres.: Lojze Arko
Vice-Pres.: Mike Vidmar
Treasurer: Elizabeth Martincic
Secretary: Susan Rigler
Director: Rev. Dr. Vendelin Špendov
Rehearsals: Every Sunday at 6 p.m. at the Baragov Dom, Lemont.

PEVSKI ZBOR U.S.P.E.H.
Milwaukee, Wis.

President — John Frangesch
Vice Pres.: Stanley Vidmar
Secretary: Toni Needham
Treasurer: John R. Fugina
Chorus Conductor: Dolores Ivanchich

SLOVENIAN SINGING SOCIETY
ZARJA

President: Edwin Poisak
Vice President: Vicky Kozel
2nd Vice Pres.: Irma Pryately
Corr./Rec. Secy.: Sophie I. Eiersich,
1755 Spino Dr., Euclid, OH 44117, telephone 216-531-8402
Secy.-Treas.: Mike Perme
Musical Dir.: Douglas Eiersich
Asst. Dir.: Edwin Poisak, Dick Tomšič, Josephine Turkman
Auditors: Rudy Kozan, Irene Kelley, Frank Eiersich
Planning Comm.: Irene Kelley, Barbara Eiersich, Frank Kokal, Bea Pestotnik, Ann Kokal, Jim Kozel
Stage Mgrs.: Ed Ozanich, Don Mulec, Joe Petric
Rehearsals held every Wednesday evening 7:30 - 9:30 p.m. at the Slovene Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid, OH

**Rojaki! Priporočajte
Ameriško Domovino
prijateljem in znancem**

Folklorne skupine
Folklore Groups

PLESNA SKUPINA KRES

I. Predsednik: Peter Lekšan
II. Predsednik: Mark Zakrajšek
Tajnik: Jože Cendol, 1076 E. 72 St., Cleveland, OH 44103, tel. 431-0993

Blagajničarka: Rezka Kolaric
Zapisnikarica: Marta Stefančić
Odbornice: Marjanca Rihtar, Marjanca Rus, Tanja Lončar

Razna društva
Various GroupsMISIJONSKA ZNAMKARSKA
AKCIJA, Cleveland, Ohio

Duhovni vodja: Rev. Charles A. Wolbang C.M.; predsednica: Mariča Lavriša; podpredsednik: Jelka Kuhelj; tajnica in zapisnikarica: Mary Celestina, 4935 Gleeten Rd., Cleveland, OH 44143, tel. 381-5298; blagajnik: Štefan Marolt, 5704 Prosser Ave., Cleveland, OH 44103, tel. 431-5699; nadzorniki: Ani Nemeč, ing. Joseph Zelle, Vida Švajger; odborniki: Rudi Knez, Anica Knez, Agnes Leskovec, Tončka Urankar, Ivanka Tominec, Marica Miklavčič, Martin Merela; namestnika: Vinko Rozman, France Kuhelj

ST. MARY'S PARISH P.T.U.
Holmes Ave., Cleveland, Ohio

Spiritual Advisor: Rev. John Kumse
Spiritual Chairperson: Sr. Nina Vitale
Honorary President: Dr. Ronald Brooks
President: Michaelene McNulty
Vice President: Joyce Segulin
Rec. Secy.: Joanne Carlson
Corres. Secy.: Pam Lai
Treasurer: Danetta Kozel

CATHOLIC WAR VETERANS
ST. VITUS POST 1655

Chaplain: Rev. Joseph Boznar
Commander: Steve Piorkowski
1st V.C.: Robert W. Mills, Sr.
2nd V.C.: Matthew Nousak
3rd V.C.: Tony Cimperman
Adjutant: Thomas Kirk
Treasurer: Richard J. Mott, 760 E. 212 St., Euclid, OH 44119, tel. 531-4556 (H); 431-6062 (B)
Officer of the Day: Frank Godic
Judge Advocate: Edmund J. Turk
Welfare: William Lipold
Historian: Anthony Grdina
Medical: Martin Strauss
3 Year Trustee: John J. Kirk, Jr.
2 Year Trustee: Frank A. Ljubi
1 Year Trustee: John J. Oster, Sr.
Auxiliary Liaison: Richard J. Mott

Meetings are held every third Tuesday each month in the club-room, 6101 Glass Ave.
Purpose: To guard the rights and privileges of veterans, protect our freedom, defend our faith, help our sick and disabled, care for the widows and orphans, assist those in need, aid in youth activities, promote Americanism and Catholic Action, and to offer Catholic veterans an opportunity to band together for social and athletic activities.

C.W.V. LADIES AUXILIARY
ST. VITUS POST 1655

President: Rose Poprik
1st V.P.: Mary Babic
2nd V.P.: Marcie Mills
3rd V.P.: Patty Nousak White
Secretary: Laura Shantery
Treasurer: Aggie Briscar
Welf. Off.: Helen Snyder
Historian: Irene Toth

Ritual Off.: Irene Rieman
Trustee 3 Yr.: Georgette Paul
Trustee 2 Yr.: Jo Nousak
Trustee 1 Yr.: Catherine Ostrunic
Social Secretary: Jo Mohorcic
Chaplain: Rev. Joseph Boznar
Meetings are held the second Wednesday of the month in the Post Meeting Room, 6101 Glass Avenue at 7:30 p.m.

ST. VITUS CHRISTIAN
MOTHERS' CLUB

Spiritual Director: Rev. Joseph Boznar
Principal: Sr. AnnMarie Kanusek S.N.D.
President: Marie Azman
1st Vice Pres.: Beverly Hetman
2nd Vice Pres.: Betty Svekric
Rec. Secy.: MaryLou Buehner
Corres. Secy.: Sharon Fakadej
Treasurer: Karen Matuszewski
Publicity Chmn.: Marion Rozman
Meetings are held on the first Wednesday of each month, except July and August.
Dues are \$3.00 and paid in September for each school year.

ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSKIH
PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV

Predsednik: Ciril Preželj, R.R. 7, Quelf, Ont., Canada, N1H 6J4
Podpredsedniki: Vsi predsedniki krajevnih društev
Tajnik: Jakob Kvas, 43 Pendrith Ave., Toronto, Ont. Canada
Blagajnik: Janez Kušar, 108 Lexfield Ave., Downsview, Ont. Can.
Tiskovni referent in član uredniškega odbora: Otmar Mauser
Pregledniki: Mirko Glavan, Jože Melaher, Anton Meglič
Zgodovinski referent: prof. Janez Sever, Cleveland, Ohio

BELOKRANJSKI KLUB

Predsednik: Milan Smuk; podpredsednik: Matija Hočevar; tajnica: Vida Rupnik, 1846 Skyline Dr., Richmond Hts., OH 44143, tel. 289-0843; blagajnik: Matija Hutar; zapisnikar: Milena Dovic; nadzorni odbor: Janez Dejak, Rezka Smuk, Nezka Sodja; gospodar: Frank Rupnik; kuharici: Marija Ivec in Milena Dovic

ŠTAJERSKI KLUB

Predsednik: Martin Walentschak
Podpredsednik: Rudi Pintar
Tajnica: Slavica Turjanski
Blagajničarka: Kristina Srok
Gospodar: Ivan Goričan
Pomočnik: Jože Benko
Odborniki: Rozika Jaklič, Jožef Kolenko, Angela Radej, Tonica Simičak, Kazimir Kozinski, Jelica Prelog, Agnes Vidervoi, Štefan Rezonja, Branko Senica
Nadzorni odbor: Alojz Ferlinc, Angela Pintar, Malči Kolenko, Angela Moser, Frančiška Benko
Razsodišče: Lojzka Feguš, Elza Zgoznik, Marija Walentschak, Marija Goršek, Lenka Mišmaš, Avgust Šepetavc

SLOVENSKO—AMERIŠKI
PRIMORSKI KLUB v Clevelandu

Predsednik: Frank Cendol
Podpredsednik: Jože Jenko
Tajnica: Hermina Bonutti, 29399 Shaker Blvd., Pepper Pike, OH 44124, tel. 831-1954
Blagajničarka: Marija Dekleva, 25151 Farrington Ave., Euclid, OH 44132, tel. 261-6746
Odborniki: Štefan Durjava, Danilo Manjas, Kristan Sedmak, John Zadkovich, Vinc Sfiligoj, Jože Deloš, Aldo Jakopich, Olga Valenčić
Redarja: Gino Bremec, Lojze Cenčić
Nadzorni odbor: Rudolph M. Susel, Štefan Durjava, John Zadkovich

Imenik slovenskih društev Slovene Organization Roster

(nadaljevanje s 7. str.)

ST. CLAIR RIFLE AND HUNTING CLUB

Predsednik: Frank Zorman
Podpredsednik: Milan Dekleva
Tajnik: blagajnik: Renato Cromaz
Zapisnikar: Gus Babuder
Orožjar: Lud Zorman
Odborniki: Frank Cendol, Eugene Kogovsek, Ed Pecnik

THE AMERICAN SLOVENIAN CLUB OF SOUTH FLORIDA

President: Ellie Meuser
Vice Pres.: Jennie Washio
Treasurer: Paula Beavers
Financial Secy.: Stephany Urbanic
Recording Secy.: Mamie Willis
Trustees: Cyril Grlic, Bill Zupanc,
Edw Blatnik

Meetings at 2 p.m. first Sunday
of the month, at Nob Hill Hall,
10400 Sunset Strip, Sunrise, Flori
da 33322

POLKA BOOSTERS CLUB Cleveland, Ohio

President: Agnes Sullivan, 25611
Lake Shore Blvd., Apt. F16, Euclid,
OH 44132, tel. 261-1124

Vice President: Cheryl Muranko
Treasurer: Fran Marn
Secretary: Fred Zerovnik
Corres. Sec'y.: Dorothy Mikula
Sgt. at Arms: Joe Skrovan

Meetings are first Sunday in
February, May, August and Novem-
ber, at I.C.A. Hall, 15901 St. Clair
Ave., at 6:00 p.m.

SLOVENE HOME FOR THE AGED 18621 Neff Road Cleveland, OH 44119

President: Dr. Rudolph M. Susel
Vice Pres.: Rudolph Kozan
Treasurer: Alma Lazar
Rec. Secy.: Joseph Skrabec
Corr. Secy.: Maria Stepec

Trustees: Stanley Laurich, John
Cech, Ronald Zele, Richard Tomsic,
Sutton J. Girod, Frank Cesen, Rose
Mary Toth, Elmer Nachtigal, John
Pestotnik, Marie Shaver.

Alternates: Robert Zaman, Agnes
Turkovich.
Administrator: Agnes Jeric Pace,
N.H.A.

Honorary Trustees: Frank Kosich,
James Kozel, Albin Lipold, Frederick
E. Krizman, Agnes Pace, Michael
Telich, Cecelia Wolf, Jean Krizman.
Statutory Agent and Parliamen-
tarian: Paul J. Hribar, L.P.A.

SLOVENE HOME FOR THE AGED AUXILIARY (Meets every 4th Thursday at SHA at 7:30 p.m.)

President: Anne Ryavec
Vice-Pres.: Tonia Grdina Hinkle
Sec.: Bertha Richter
Treasurer: Emilee Jenko, 16114
Huntmere Ave., Cleveland, O.
44110, tel. 486-3069

Corr. Sec.: Helen Levstick
Committee Chairpersons:
Historian: Nettie Mihelich
Liaison Officer: Jean Krizman

Publicity: Madeline Debevec
Reporter: Eleanor Pavey

THE SLOVENIAN AMERICAN NATIONAL ART GUILD

President: Justine Skok
Vice Pres.: Jean Krizman
Secretary and Rec. Secy: Nancy
Walden

Auditors: Sophia Opeka, John J.
Streck, Carol Sadar
Membership: Eleanore Rudman,
Katherine Dissauer
Chairwoman of Heritage and
Stitchery and Design: Doris Sadar
Consultant: August B. Pust
Bylaws: Nancy Walden

Exhibits: Mildred Hoegler

Federation of Slovenian Natl.
Homes: John Habat
Historian: Maria Dimitrijevic
Newsletter Chairwomen: Doris
Sadar and Mary Sell
Meetings: Third Monday of each
month (except July and August) at
7:30 p.m. at Slovenian Society
Home, Recher Ave., Euclid, Ohio

AMERICAN SLOVENE CLUB

President: Gene Drobnic
Vice Pres.: Emilee Jenko
Rec. Secy.: Terri Hocevar
Corr. Secy.: Bertha Walden
Treasurer: Esther Rossman
Meetings are held on the first
Monday of each month except July
and August, at the Euclid Public
Library, 631 E. 11th St., Euclid,
Ohio

SLOVENIAN AMERICAN HERITAGE FOUNDATION

Hon. President: Frank J. Lausche
President: Dr. Karl B. Bonutti
Vice President: Ann M. Opeka
Secretary: Francine M. Snyder
Treasurer: James E. Logar

Executive Committee (At Large):

Mary Cermelj
Frederick E. Krizman
August B. Pust
Vladimir J. Rus
Dr. Rudolph M. Susel
Edmund J. Turk
Suzanne Vadnal

KLUB LJUBLJANA

Predsednica: Christine Kovach
Podpreds.: Sophie Skepic
Tajnica: Stephanie Segulin
Blajničarka: Mary Ster
Zapisnikarica: Jane Novak
Nadzorni odbor: Ceal Znidar,
Joseph Mateyka, Caroline Lokar
Porocevalka: Jane Novak
Seje se vršijo vsak zadnji torek v
mesecu ob 7.30 zvečer v SDD na
Recher Ave.

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA V CLEVELANDU

Starosta: Janez Varšek; tajnica
in blagajničarka: Meta Lavriša,
1076 E. 176 St., Cleveland, OH
44119; načelnik: Milan Rihtar; vadi-
teljski zbor: Milan Rihtar, John
Varšek, Meta Lavriša, Marija in
Majda Ritosa.

Telovadne ure: vsak četrtek od 6.
do 10. zvečer v telovadnici pri Sv.
Vidu.

SLOVENIAN SPORTS CLUB 2858 Hayes Drive Willoughby Hills, OH 44094 946-4039

Predsednik: Ed Skubitz
Podpreds.: Michael Dolinar
Tajnik: Tomaž Veider
Blagajnik: Leo Vovk
Načelnik odbora: Andrew Cele-
stina

Odborniki: Andrew Celestina,
Michael Dolinar, Stan Knez, Smi-
ley Ramsak, Edward Skubitz,
Robert Stepec
Pravni svetovalec: Tom Lobe

BALINCARSKI KROZEK SLOVENSKE PRISTAVE

Predsednik: Toni Svirgelj
Podpreds.: Feliks Breznikar
Tajnik: Joseph Marinko
Blagajnik: Toni Skerlj
Odborniki: Ani Breznikar, Vera
Znidarsic, August Dragar, Lojze in
Angelca Hribar, Lojze in Mici Mohar,
Stane Svaiger, Cilka Svirgelj, Janez
in Tončka Svirgelj, Ignac Tavcar,
Slavka Secnik, Helena Mismas,
Tončka in Ivan Berkopec, Minka in
Viktor Kmetič, Janez Suhadolnik,
Poldi Bojc, Milena Jarc, Ida Oreh
Nadzorni odbor: Joze Dovjak,
Joze Sojer, Ferdo Secnik
Seje se vršijo po dogovoru

Dramatska društva Dramatic Societies

ODBOR DRAMATSKEGA DRUŠTVA LILJA za leto 1987-1988

Predsednik: August Dragar
Podpreds.: Matt Grdadolnik
Blagajničarka: Marija Nemeč
Tajnik: France Hren, 21101 N.
Vine Ave., Euclid, OH 44119, tel.
531-6196

Zapisnikar: Miro Odar
Programski odbor: Ivan Haupt-
man, Srečko Gaser, Peter Dragar,
Ivan Jakomin, Zdenka Zakrajsek,
Mojca Slak, Janez Tominc
Odrski mojster: Slavko Stepec
Arhivar: Srečko Gaser
Točilnica: Tone Stepec, Miro
Celestina, Rudi Hren
Rediteljja: Joze Tomc, Matija
Hocevar
Knjiznicar: Srečko Gaser
Sportna referenta: France Zalar,
Matt Grdadolnik
Kuhinja: Anica Nemeč, Marija
Hocevar, Julka Zalar
Nadzorni odbor: Viktor Kmetič,
Stane Krulc, Frank Zalar
Seje prvi ponedeljek v mesecu, ob
8 uri zvečer v Slovenskem domu na
Holmes Ave

LADIES AUXILIARY

SLOVENIAN SOCIETY HOME
RECHER AVE., EUCLID, O.
President: Christine Kovach
Vice President: Tillie Nosse
Secy Treas.: Mary Ster, 1871
Rush Rd., Wickliffe, O 44092, tel.
944 1429
Rec Secy: Marica Lokar
Audit Comm: Marge Koss, Dani-
ca Hrvatin, Norma Hrvatin
Shrimp & Fish Fry every Friday
from 11 a.m. to 8:30 p.m. Also on
the menu are goulash & polenta,
sauerkraut & sausages, breaded
pork & breaded chicken

BALINCARSKI KLUB NA WATERLOO RD.

Predsednik: Stanley Preslan
Podpredsednik: Steve Kasunic
Tajnik: Mate Zaharija
Blagajnik: Frank Zgonc, 15703
Groveswood, Cleveland OH 44110
Zapisnikar: Mark Vesel
Nadzorniki: Joseph Ferra, Stanley
Grk, Tony Sturm
Kuharici: Emma Grk, Mira Puhalj
Seje sklicuje odbor Balinjanje cez
zimo v lepih in gorkih prostorih od
11 dop do 12 ure opolnoči za
moske in zenske Letna članarina
\$5 Novi člani dobrodosli

S.K.D. TRIGLAV Milwaukee, Wisconsin

Duhovni vodja: Rev. Dr. Joseph
Gole
Predsednik: Jože Kunovar
Podpreds.: Ivan Bambič
Tajnica: Helenca Frohna
Zapisnikarica: Marija Kadunc
Blagajničarka: Milka Modic
Upravnik parka Triglav: Franjo
Mejač
Pomočnik upravnika Parka: Stan-
ko Yakič
Pevovodkinja: Mara Kolman
Športni referent: Janez Mejač
Zastopnik S.K.D. Triglav pri
USPEH: Jože Kunovar
Dopisnik za Ameriško Domovino:
Alojz Garič
Bara: Dan Mejač
Kuhinja: Loni Limoni
Nadzorni odbor: Karel Maierle,
Rezi Kotar, Janko Limoni
Razsodišče: Ludvig Kolman, Luke
Kolman, Janko Levičar

WEST PARK BUTTON BOX CLUB Cleveland, Ohio

President: Ella Samanich (tel.
243-6696)
Vice Pres.: Edward Valentine
Secy-Treas.: Mimi Stibil
Recording Secy.: Leona Nicifera
Music Dir.: Any Fixel
Auditors: Rudy Pivik, Joseph Mir-
tic
Public Relations: Albina Capek,
Mimi Stibil
Members: Dennis Madigan, Bill Il-
eric, John Carol, Ed. Anderson

KOLENDAR PRIREDITEV SEPTEMBER

25. — Oltarno društvo pri Sv.
Vidu priredi vsakoletno kosilo
v avditoriju pri Sv. Vidu.

25. — S.K.D. Triglav, Mil-
waukee, priredi Vinsko trgatov
v svojem Parku

OKTOBER

1. — Slovenski športni klub
priredi večerjo s školjkami in
stejki na Slov. pristavi.

15. — Tabor DSPB Cleveland
priredi svoj jesenski družabni
večer v Slov. domu na Holmes
Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

16. — Prijatelji SND na St.
Clair Ave. priredijo »brunch«.
Pričetek ob 11.30 dopoldne v
SND.

23. — Slomškov krožek pri-
redi vsakoletno kosilo v avdi-
toriju pri Sv. Vidu.

23. — Občni zbor Slovenske
pristave, na Slov. pristavi.

23. — Slovenian National
Art Guild praznuje 15-letnico
v SDD na Recher Ave.

29. — Štajerski klub pri-
redi Martinovanje v Slov. nar.
domu na St. Clair Ave. Priče-
tek ob 7h zv. Igrajo Veseli
Slovenci.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

der je prišla v Cleveland I.
1920 ter živela 60 let na E. 173
St., vdova po Petru, mati
Stanleyja, 3-krat stara mati, 6-
krat prastara mati, sestra
Johna in Franka (oba že
pok.), članica SZZ št. 10, Ol-
tarnega društva pri Mariji
Vnebovzeti, SNPJ št. 26 in
Kluba slov. upokojencev na
Waterloo Rd. Pogreb je bil iz
Želetovega zavoda na E. 152
St. s sv. mašo v cerkvi Marije
Vnebovzete. Pokopana je bila
na pokopališču Vernih duš.

Antoinette Surovy

V petek, 16. septembra, je v
Lakewood bolnišnici umrla 61
let stara Antoinette Surovy z
W. 117 St., rojena Gospoda-
rich v Clevelandu, vdova po
Johnu, mati Diane, Cheryl
Ruggerio in Marianne, 2-krat
stara mati, sestra Jamesa, za-
poslena pri Norstan Electronic
Engineering. Pogreb je bil iz
Želetovega zavoda s sv. mašo
v cerkvi Marije Vnebovzete.
Pokopana je bila na pokopali-

AMERIKA IN AMERIKANCI

(nadaljevanje s str. 5)

Minn., kakor tudi za mestnega
blagajnika.

Bozja Vinko, Rev., je bil ro-
jen dne 7. marca 1880 v Polho-
vem Gradcu, kjer je bil njegov
oče nadučitelj. V Ameriko je
prišel z Rev. Rantom l. 1902
meseca avgusta. Študiral je v
St. Paul Seminary, St. Paul,
Minn., kjer je bil dne 12. juni-
ja 1906 posvečen v mašnika.
Skozi šest let je bil pomočnik
pri župniji sv. Bernarda v Št.
Pavlu, od meseca septembra
1912 je pa župnik v Morganu,
Minn., odkoder upravlja tudi
misijon Clements.

(nadaljevanje prihodnji torek)

šču Vernih duš.

John Laseak

V soboto, 17. septembra, je
nenadno umrl 61 let stari John
Laseak z Richmond Hts., vdo-
vec po Stelli (r. Kolakowski),
oče Cindi Woods, Linde, Ja-
net McCormick, Johna in
Dennisa, 3-krat stari oče, brat
Ronalda, zaročenec gđe.
Esther Podboy, zaposlen kot
policist v mestu Euclidu 26 let
do svoje upokojitve l. 1977
član SNPJ št. 158. Pogreb
bil iz Želetovega zavoda v
raj, 19. septembra, s sv. mašo
v cerkvi sv. Roberta. K večer-
mu počitku je bil položen na
pokopališču Vernih duš.

Anthony Babicki

V petek, 16. septembra, je
na svojem domu na Superior
Ave. umrl 75 let stari Anthony
Babicki, rojen v Clevelandu,
mož Marion, roj. Mueller, oče
Beverly Noe, Janet Preskar in
Franka Talanija, 6-krat stari
oče, 4-krat prastari oče, brat
Rose Ujeich, Angeline, Jose-
pha ter že pok. Johna in The-
masa, zaposlen do svoje upo-
kojitve pri Weldman Bronze
Co. Pogreb bo iz Želetovega
zavoda na 6502 St. Clair Ave.
danes dopoldne, s sv. mašo
v cerkvi sv. Kazimira in od tam
na pokopališče Vernih duš.

Joseph J. Boben

Dne 10. septembra je umrl
Joseph J. Boben, sin pok. Jo-
sepha in Mary Boben, brat
Mary Walling, Anne Povra-
nik, Edwarda, Vere Hudal,
Rose Boben, Alberta ter
pok. Angele. Pogreb je bil
torek, 13. septembra, s sv.
mašo v cerkvi sv. Marije Ma-
dalene.

MALI OGLASI

Factory General Labor

Growing downtown Cleve-
land company needs de-
pendable workers for all
shifts. Entry level position
doing light hand assembly
and set-up work. We offer
steady hours and benefits.
Please reply with a letter of
resume only.

Technical Metal

5476 Lake Ct.
Cleveland, OH 44114
No telephone calls or walk-
ins, please

For Sale

St. Vitus area. 3 family
home. By owner. Alum.
siding. Much more. Very
good cond. Call 1-286-4915
(68-69)

For Sale

St. Vitus — Glass Ave. Five
unit brick apt. bldg. with
store front and 2 double
garages. Asking \$69,900.
Call eves. 481-0812 or 731-5411
(66-69)

Hiše barvamo zunaj in znotraj.
Trijaj. Tapeciramo. (We wall
paper). Popravljamo in delamo
mo nove kuhinje in kopalnice
ter tudi druga zidarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIČ
Pokličite 423-4444